

The Voice of Canadian Slovenians

Glasilo

kanadskih Slovencev

Leto 13 - številka 3 - maj / junij 2009

Uvodna beseda

Konec junija se bomo ob dnevu državnosti spomnili proglasitve slovenske samostojnosti in dogodkov, ki so jim sledili. Prav je, da se spomnimo tudi enotnosti, ki smo jo tiste čase čutili Slovenci v domovini in po svetu, pa tudi obzirnosti in strpnosti do drugače mislečih. Upali smo, da bo nova samostojna slovenska država zacelila nekdanje rane in popeljala slovenski narod v lepšo prihodnost. Na žalost pa je ta naša slovenska razdvojenost iz leta v leto bolj opazna. Slovenci se še vedno delijo na leve in desne, vsaka stran pa ima še kopicico odtenkov, ki se manifestirajo v tako številnih političnih strankah, da morajo volivci kar temeljito razmišljati, kdo kam spada. Da je zmeda še večja, pred volitvami še mediji dodajo svoj prispevek in ravno v tistem času 'odkrijejo' kako novo afero.

V naši kanadski slovenski skupnosti si medijske razdvojenosti ne moremo privoščiti. Samo eno Glasilo kanadskih Slovencev imamo. Na razpolago je vsem, ki ga želite brati in ki s svojimi dopisi želite oblikovati njegovo vsebino ter na ta način prispevati k boljši povezanosti rojakov. Svoboda tiska je vrednota, ki je povezana z odgovornostjo. Vodilo pri pisanju naj bi bilo prizadevanje za resnico, obzirnost in spoštovanje do sočloveka.

Pri Glasilu si prizadevamo, da bi te principe upoštevali. Številne pohvale, ki jih prejemo, nam potrjujejo, da smo na pravi poti. Obenem pa se zavedamo, da vseh bralcev ne moremo vedno z vsemi članki zadovoljiti: za nekatere je bilo že poročilo o izvolitvi ameriškega predsednika Obame preveč levičarsko, za nekatere je v Glasilu morda preveč verske vsebine, za druge preveč politične. Večina pa se bo verjetno strinjala, da je Glasilo odsev slovenske skupnosti v Kanadi, da mi pri Glasilu ne oblikujemo dejavnosti kanadskih Slovencev, ampak da o njih samo poročamo.

Tudi v letošnjem letu bomo Slovenci v Kanadi zabeležili vrsto pomembnih obletnic. Slovenska folklorna skupina Nagelj bo svojo 50-letnico aktivnega delovanja proslavila s turnejo po Sloveniji v mesecu juliju, v jeseni pa še s slavnostnim banketom. Iskrene čestitke vsem sedanjim in bivšim plesalcem, še posebej pa voditelju skupine Cirilu Soršku, ki se za slovensko folkloro v Kanadi žrtvuje že pol stoletja. Zlati jubilej bo letos slavilo tudi društvo Simon Gregorčič. Na Slovenskem letovišču v Boltonu bo letos 50. Slovenski dan, Slovensko lovsko in ribiško društvo bo letos zabeležilo 30-letnico izdajanja Lovskega vestnika. Predvsem pa ti mali slovenski otočki v Kanadi, ki so bili zgrajeni z neizmerno ljubeznijo do domovine in do slovenskega kulturnega izročila, predstavljajo upanje, da se bodo tu še dolgo zbirali naši otroci, vnuki in pravnuki... Zato je še posebej pomembno, da se ob pomembnih jubilejih spomnimo na prizadevnost in na dolgoročno vizijo priseljencev, ki so žrtvovali nešteto ur svojega prostovoljnega dela za to, da bi se mogli Slovenci kje zbirati, da bi bili ti slovenski otočki, ki skupno predstavljajo slovensko skupnost v Kanadi, privlačni za mladino in da bi mlade ljudi motivirali, da je slovenstvo vrednota, ki jo je pomembno ohranjati tudi v tej ogromni deželi.

GLASILO

Osrednja revija za Slovence v Kanadi / Main publication for Slovenians in Canada

IZDAJA - VSKO - Vseslovenski kulturni odbor
PUBLISHED By - ASCC - All Slovenian Cultural Committee

NASLOV / ADDRESS
GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV:
770 Browns Line, Toronto, ON M8W 3W2
Tel: 416-259-1430

ODGOVORNA UREDNICA / CHIEF EDITOR:
Cvetka Kocjančič
e-mail: CvetkaKocjancic@theslovenian.com

UREDNICA / EDITOR:
Milena Soršak
e-mail: MilenaSorsak@theslovenian.com

IZVRŠNI UREDNIK / PRODUCTION EDITOR:
Frank Brence
e-mail: FrankBrence@theslovenian.com

ADMINISTRACIJA / ADMINISTRATION:
Sandra Komavli
e-mail: SandraKomavli@theslovenian.com

MARKETING:
Florian Markun
e-mail: FlorianMarkun@theslovenian.com

LEKTOR ZA ANGLEŠČINO / ENGLISH EDITOR:
Richard Vukšinič

DOPISNIKI IN OSTALI SODELAVCI / WRITERS AND
OTHER MEMBERS OF THE PRODUCTION TEAM
Anica Resnik, dr. France Habjan, Silva Plut, dr. Anne Urbančič,
Frank Novak, Martin Polanič, Miro Koršič,
Ciril Soršak, Marjan Kolarič

SPLETNA STRAN / WEB PAGE:
www.theslovenian.com

LETNA NAROČNINA - YEARLY SUBSCRIPTION
Kanada - Canada \$25.00, ZDA - USA \$30.00,
Evropa - Europe \$40.00

Uredništvo si prizadeva, a ne sprejema odgovornosti
za točnost podatkov. Besedila ne odražajo vedno stališča
uredništva.

The editors are making a reasonable effort to provide accurate information, but they assume no liability for the errors or omissions of the writers. Articles do not necessarily reflect the opinion of the editors.

Vsebina

- 2 Uvodna beseda
- 4 Trojni praznik v Hamiltonu
- 6 The words of gratitude to Fr. Drago Gačnik
- 7 Pohod ljubezni
- 8 Konec šolskega leta pri župniji Brezmadežne
- 9 Slovenci na Tulip Festivalu
- 10 Ljudski pevci iz Tepanja
- 11 Ambasadorja Lipa parka za leto 2009
- 12 Slovenska šola v St. Catharines
- 13 50-letnica društva Simon Gregorčič
- 14 Jubilejno leto SFS Nagelj
- 15 Nageljčki - naša prihodnost
- 16 Slovenski dnevi v Boltonu
- 19 Godba Slovenskih železnic
- 21 Helena Blagne prihaja v Kanado
- 21 Toni Gašperič
- 22 Svoboda govora
- 23 Volitve v evropski parlament
- 25 Francka Seljak - neumorna kulturna delavka
- 30 O pogajanjih za mejo med Slovenijo in Hrvaško
- 30 Francosko odlikovanje Veroniki Stabej
- 31 Slovenska ekonomska elita
- 31 Iz Kanade v ZDA obvezno s potnimi listi
- 32 Novice
- 35 Mesec romske kulture
- 36 Slovenian Traditional Costuming
- 37 The Pipe Club - Klub Pipa
- 39 Austria to Arizona, with a Few Stops Between
- 42 Spored prireditiv
od 28. junija do 30. avgusta 2009

Kanadski Slovenci v tem času slavimo kar dva pomembna državna praznika: 25. junija naša stara domovina Slovenija praznuje Dan državnosti v spomin na proglasitev slovenske neodvisnosti leta 1991. 1. julija skupaj z drugimi Kanadčani slavimo Canada Day (Kanadski dan). Ta praznik ponazarja obletnico kanadske konfederacije leta 1867 in rojstvo kanadske nacije. Multikulturna kanadska politika nam omogoča, da smo lahko zavedni Slovenci in obenem ponosni Kanadčani.

Trojni praznik v Hamiltonu

Frank Novak

Majnik, mesec cvetja in Šmarnic, je bil letos v pripravah na trojno praznovanje pri slovenski župniji sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu. Zadnja nedelja v maju, letos binkoštna nedelja, je vsako leto izreden dogodek za prvoobhajance in njihove starše. Obenem pa je bil to tudi poseben praznik za župnijsko skupnost ob praznovanju 25-letnice mašništva župnika Draga Gačnika.

V svežem sončnem jutru so se župljani, od blizu in daleč, zbrali ob kipu Marije Pomočnice za skupno spominsko sliko s prvoobhajanci in srebrnomašnikom. Po kratkem obredu so se v procesiji z Marijino pesmijo podali v cerkev, čudovito okrašeno za to priliko.

*Župljani, prvoobhajanci in srebrnomašnik
č. g. Drago Gačnik*

Slovesnosti so se pridružili: župnijski starosta, skoraj 98-letnik, g. Ivan Dobršek, iz kanadske salezijanske skupnosti v Torontu pa pridigar g. Frank Kelly in brat pomočnik Bernie Dube. V slavnostnem nagovoru se je

g. Kelly duhovito dotaknil vseh treh delov praznovanja. Pri bogoslužju so sodelovali ministrantje, prvoobhajanci, njihovi starši in domači pevski zbori z ubranim petjem. Ob koncu maše so zadonele litanije Matere Božje z odpevi, ki jih je vodil moški zbor Majolka.

Sledil je čudovit zaključek duhovnega praznovanja. Najprej je srebrnomašnik podelil priznanja prvoobhajancem. Zatem je stopil k ambonu predsednik župnijskega sveta Mirko Zorko z voščilom prvoobhajancem in g. Dragu Gačniku za njegov srebrni jubilej mašništva. Predstavniki starejše skupine Soča so predali slavljenцу 25 nageljnov in darilo župnijskih organizacij. Najmlajši pa

so mu izročili njihovo simbolično verigo. Predsednik Zorko je nato izrazil g. Gačniku iskrene čestitke in dobre želje v imenu vseh župnijskih organizacij in navzočih. Ti so se odzvali s spontanim dolgim aplavzom srebrnomašniku, saj ga resnično sprejemajo kot božji dar njihovi župniji. Na ta način sprejemajo g. Gačnika tudi tu rojeni rojaki, kar je bilo za to

priliko lepo predstavljeno v angleškem prispevku župnijskega Vestnika.

V tem ozračju se je nadaljevalo družabno praznovanje v dvorani. Prisotnost g. Ivana Dobrška ob slavljenцу je bila za nabito polno

Slavje 25. obletnice mašniškega posvečenja

dvorano spontan dogodek. Med slavnostnim kosilom so bili predvajani diapozitivi o življenju in delu srebrnomašnika.

Glavno težo priprave kosila je nosila faranka Marija Bukvič in njene pomočnice v kuhinji, mladi pa so postregli hrano na mize. Po kosilu sta predsednik župnijskega sveta Mirko Zorko in podpredsednik Roman Stadler predstavila duhovno, kulturno in družabno poslanstvo g. Gačnika in njegov ljubezniv odnos do posameznikov in vseh župnijskih organizacij.

To vrednoto je tudi potrdila navzočnost predstavnikov zunanjih slovenskih organizacij: Lipa Park, Bled, Slovenski park, Sava, Triglav in domače društvo sv. Jožefa. Skupno z župnijskimi organizacijami (Oltarno društvo, Katoliška ženska zveza in Kulturno društvo) so podarili g. Gačniku za njegovo 25-letnico mašništva potovanje v Sveto deželo. Sledil je težko pričakovan, zanimiv nagovor slavljenca. Orisal je svojo 25-letno duhovniško delovanje in dodal, da mu ni žal, da ga je božja previdnost

poslala pred šestimi leti v Hamilton. Dvorana je oživila z dolgim aplavzom, zadonele so slovenske zborne pesmi, nakar je vsa dvorana zapela slavljencu v en glas: Kol'kor kapljic, tol'ko let...

‘To je dan, ki ga je naredil Gospod’, bi lahko tudi mi označili ta dogodek, ki se ga bodo še dolgo spominjali vsi tisti, ki so bili deležni trojnega slavlja na binško nedeljo 31. maja v Hamiltonu.

Summer Day Camp

St. Gregory the Great parish in Hamilton is organizing 9th Annual Summer Day Camp for children between the ages 4 and 11 years at the parish grounds from August 4 to August 7.

The children will have a week filled with fun activities, such as crafts, sports, singing, dancing, water fun and surprises. The cost per child is only 50 dollars. For more information contact Heidi Novak at 905-689-1367.

Dear Father Drago Gačnik

Jerry Ponikvar

Congratulations and best wishes are extended to you by your parishioners on the occasion of your silver jubilee of priesthood. During the time that you have been with us, you have provided not only St. Gregory parish with your spiritual leadership but you have reached out to the Slovenian community in Niagara, Kitchener and London. You have embraced all of us - our youth, our parish and community organizations.

We understand how you must have felt when you were told by your superiors that you were being considered for the pastoral responsibilities of St. Gregory the Great Slovenian Parish in Hamilton, Ontario. We are sure that you questioned "Why me Lord?" The thought of leaving your parish and diocese in Slovenia, your family and relatives, and friends to come to Canada where you had to learn English, familiarize yourself with the Slovenian culture in an English speaking society. Wow! It must have been overwhelming!

Father Drago, we are so happy that you said "yes" and that you are with us today as our pastor, our spiritual leader, our representative of Jesus Christ, serving our community of St. Gregory the Great Slovenian parish. The "Vestnik" our weekly parish bulletin that you personally coordinate and thoughtfully prepare is a spiritual and

cultural newsletter which we all look forward to reading. It is reflective of our Slovenian cultural mixture of both Slovenian and English languages. It is always filled with your special photographic touch and spiritual messages that uplift us for the following week.

During the past six years, Father Drago, you have touched us with your warmth, your gentleness, your caring and most of all your presence has revitalized our parish community. We are truly blessed to have you as our pastor and we are deeply honoured to share in your silver jubilee celebration.

May God continue to bless you, and may we continue to be the benefactors of your priestly vocation. We ask God to extend His choicest blessings upon you and may He always hold you in the palm of His hand!

Your parishioners.

Pohod ljubezni

Anica Resnik

Zadnja majska nedelja je bil krasen sončni dan. Hladen veter je čistil zrak pod kristalno modrim nebom in v visokih travah ustvarjal iluzijo valovite jezerske gladine. 31. maj je bil dan Pohoda ljubezni – walk-a-thon – v prid starostnega doma Lipa. Na Slovenskem letovišču so se že v zgodnjih jutranjih urah zbirali udeleženci in se registrirali za pot te dobrodne akcije. Prvi walk-a-thon je potekal že leta 1982 pred začetkom zidanja stavbe. Pokojna Miro Rak in Lojze Babič sta navduševala mladino in odrasle na pot po cesti #50 do pristave društva slovenskih lovcev in ribičev pri Allistonu. Prvih 130 udeležencev je pri dobrotnikih zbralo 19 tisoč dolarjev. Leta 1983 se je prijavilo rekordno število pešcev, nad 230, v letu 1984 207, v naslednjih 25 letih je bila povprečna udeležba okoli 100. Za letošnji 28. walk-a-thon so zabeležili 130 udeležencev.

Dom Lipa je sprejel prve stanovalce leta 1987. Tedaj je walk-a-thon zbral

dvainšestdeset tisoč dolarjev, sedaj ta akcija prinese 50 do 60 tisoč dolarjev za delno kritje stroškov dvajsetletne ustanove.

Do leta 1989 sta Miro Rak in Lojze Babič vodila walk-a-thon v Alliston, potem pa je Slovensko letovišče postalo centralni prostor. Nova pot je varnejša za hodce zlasti zadnja leta, ko jim je odprta idilična pot ob letovišču in železnici, med travniki in senčnim drevjem za krajši ali daljši sprehod do Palgrave ob cesti #50, ki vodi do lovske pristave pri Allistonu.

Walk-a-thon je tudi družabna prireditelja. Letošnje lepo vreme je privabilo na letovišče številne družine in prijatelje udeležencev walk-a-thona. Po kosilu, ki je bilo za hodače brezplačno, smo šli k nedeljski maši pri kapelici in nato nazaj v dvorano h kratkemu programu, ki ga je vodil predsednik upravnega odbora doma Lipa, advokat g. Anthony Klemenčič. Zahvalil se je vsem udeležencem, pomočnikom v baru in kuhinji, kjer smo videli tudi dr. Elizabeto

*Anica Resnik in
Anthony Klemenčič*

*Miriam Padar in
Anthony Klemenčič*

*sr. Kristina in
Anthony Klemenčič*

Kocmur, hišno zdravnico v domu Lipa, ter odboru letovišča za uporabo prostorov. Stalna podpornika walk-a-thona sta obe slovenski banki, ki oskrbujeta udeležence z majicami in drugimi darovi. Sestra Kristina leto za letom nadaljuje začeto delo sestre Mirande. Tako je tudi letos zbrala največje število darovalcev in seveda zavidljiva vsota zbranega denarja ni izostala, preko 20 tisoč dolarjev, med mladimi pa je enako priznanje dobila 12-letna Miriam Padar. Najstarejša udeleženka pohoda je bila ponovno Anica Resnik.

Ob tej priliki se je predsednik g. Anthony Klemenčič spomnil tudi pokojnega Mira Raka, vnetega lovca, ki je umrl 13. marca 2006. Spisal je več zgodb o svojih lovskih doživljajih. Gospa Tilka Rak je v spomin na svojega moža prvim petdesetim hodcem letošnjega pohoda darovala knjigo z naslovom Mojih pet svetov, ki je izšla po njegovi smrti. Iskrena hvala. Zanimiv program letošnjega pohoda z dobrim namenom ohranjevati naš slovenski starostni dom Lipa so zaključili plesalci skupine Mladi glas.

Konec šolskega leta pri župniji Brezmadežne

dr. France Habjan

Slovenska šola je zaključila šolsko leto 2009 z zaključno šolsko mašo. Po maši je gospod župnik v imenu Kanadskega slovenskega kongresa izročil abiturientom lične medalje z vgraviranimi imeni nagrajenca. Gospod župnik je tudi abituriente nagovoril,

jim čestital in jih javno pohvalil, ker so redno obiskovali slovensko šolo. Poudaril je tudi, da so prav s svojo prisotnostjo v slovenski šoli tudi bogatili slovensko skupnost v Kanadi.

č. g. Valentin Batič in nagrajenci: Čadonič Ivan, McDonald Madeline, Šestanj Erika, Pahulje Mark, Smolej Peter, Pezdirc Daniel in Nõhammer Michael

T u d i
K a n a d s k i
s l o v e n s k i
kongres čestita
nagrajencem
in jim želi,
da bi pridno
nadaljevali z
resnim študijem
in tako dosegli
dostojno mesto
v kanadskem
d r u ž b e n e m
življenju.

Slovenci na Tulip Festivalu

Marjan Kolarič

V soboto, 2. maja, so se na tradicionalnem Tulip Festivalu v Ottawi predstavili tudi Slovenci s svojimi slikovitimi plesi, ki jih je izvajala Plesna skupina Mladi glas iz Toronta pod vodstvom Nancy Kajin, in s poskočno

Plesna skupina Mladi glas

polka glasbo, za katero je poskrbel Tony Jalovec (www.thepolkamaestre.com) s svojo diatonično harmoniko Midi, na kitari pa ga

Tony Jalovec in Frank Kus

je spremljal Frank Kus. V imenu slovenske skupnosti je obiskovalce Festivala pozdravil Marjan Kolarič, predsednik Vseslovenskega kulturnega odbora.

Nastop je pod pokroviteljstvom Vseslovenskega kulturnega odbora organiziral Tony Jalovec. Omogočili pa so ga radodarni sponzorji: ABC Fire Doors, Berentzen-Gruppe AG, Totter Midi, Canadian Slovenian Chamber of Commerce, Slovenia Credit Union, Krek Slovenian Credit Union Ltd., Kris Kraft Garage Door Systems Ltd., Condu Electric, Just Aluminum and Glass Inc., Ivodex Enterprises Inc. and JM Precision Dies (Joe Škof), katerim se VSKO iskreno zahvaljuje.

Organizatorji tega velikega etničnega festivala v Ottawi so bili navdušeni nad nastopom slovenske skupine in so jo že povabili na nastop tudi za naslednje leto.

Ljudski pevci iz Tepanja

Konec aprila so v južnem Ontariu gostovali Ljudski pevci iz Tepanja.

Njihov prvi nastop je bil 18. aprila v Londonu, Ontario, naslednji dan pa so nastopili pri društvu Bled v Beamsvillu. Naslednji vikend so imeli kar tri nastope. V soboto so s svojim ljudskim petjem zelo navdušili oskrbovance slovenskega starostnega doma Lipa, zvečer pa so se predstavili tudi na Belokrajnskem banketu. Svoj obisk v Kanadi so zaključili v nedeljo, 26. aprila na Pomladanskem banketu župnije sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu.

Pevce sta spremljala tudi župan Slovenskih Konjic Miran Gorinšek in predsednik Turističnega društva Slovenske Konjice, ki je z Marjanom Kolaričem, predsednikom Vseslovenskega kulturnega odbora, sklenil listino o »trajnem medsebojnem sodelovanju« na področju turizma.

Ambasadorja Lipa parka za leto 2009

Francka Seljak

Slovenski narodni dom Lipa park, St. Catharines, že od leta 1975 organizira vsakoletno tekmovanje in izbiro najlepšega slovenskega dekleta, ki nosi naslov "Miss Lipa Park" in nato predstavlja društvo Lipa park. Društvo zastopa tudi med izbranimi dekleti drugih narodnosti na vsakoletni prireditvi "Folk Art Festival" v St. Catherinsu. Pri domačem društvu pa je gostiteljica vseh prireditev, posebno na Odprti hiši, ko nas obiščejo tudi lepotice drugih narodnosti z Niagarskega polotoka.

radi predstavljali naše društvo." Prijavila sta se kar dva fanta, potomca slovenskih staršev in starih staršev, ki so že vsa leta zelo aktivni člani društva. Tako smo letos izbrali dva ambasadorja, ki nas bosta zastopala in predstavljala naše društvo. V svoji prijavnici sta navedla, da bosta zelo počaščena in ponosna in da bosta z vsem srcem dokazala, da sta vredna naslova, da ljubita slovensko kulturo in tradicijo in da bosta po zgledu svojih staršev in starih staršev postala ugledna in ponosna na svoje

Raymond in Joseph Dykstra

V vseh dosedanjih 36-ih letih je vseh 36 izbrank izvrstno predstavljalo naše društvo Lipa park, za kar smo jim člani zelo hvaležni. Letos pa se je malo spremenilo. "Kar je dovolj, je dovolj," so se ojunčili naši fantje. "Tudi mi smo Slovenci, ki bi

slovensko poreklo.

Naša letošnja ambasadorja sta sinova Raya in Joanne Dykstra. Njihova babica je Mary Ann Barich iz Grimsbyja. Raymond in Joseph Dykstra, iskreno vama čestitamo in vama želimo obilo uspehov!

Slovenska šola v St. Catharines

Marinka Žumer

Privilegij je razumeti ali celo govoriti slovensko. Prav majhen del človeštva ima srečo, da govori jezik komaj dvomiljonskega naroda prelepe Slovenije.

To večkrat povem svojim učencem, katerih prvi jezik je angleščina, ki jo, kot vemo, razume skoraj ves svet.

Nekateri se, čeprav še zelo mladi, učijo francosko. Treba je misliti naprej. Kdo ve, kam jih bo vodila pot, ko bodo iskali zaposlitve. Pa tudi tukaj, v Ontariu, kjer je uradni jezik angleščina, jim utegne znanje francosčine še kako koristiti. Imam tudi učence, ki znajo špansko. Kar tako, mimogrede so si postali domači z jezikom svoje matere.

Slovenščina se v velikem svetu, kot je Kanada, kdaj zdi hudo neuporabna in odveč, ko mladi že tako nimajo prostega časa, da bi ga izgubljali za nekaj, kar jim ne bo pomagalo do boljše zaposlitve.

Vedno znova se čudim, da kljub temu teden za tednom prihajajo v Slovensko šolo v Slovenski narodni dom Lipa park v St. Catharines v Ontariu.

Zares so zelo zaposleni, ti naši učenci. Kar vse leto iščemo najboljšo možnost, da bi kljub neštetim pošolskim dejavnostim, kot so: šport, ples, glasba..., lahko vsi, vsak teden prišli tudi v Slovensko šolo. Če se še bolj trudimo, takega idealnega časa ni mogoče najti. Ampak s to skrbjo se ubadamo

odrasli. Otroci pridejo. Enkrat eni, drugič drugi. Včasih pa kar vsi. Takrat je najlepše. Sam smeh jih je in kar prekipevajo od mladostne neugnanosti, da z njo v hipu napolnijo učilnico od vrha do tal.

Zdaj, ko zaključujemo šolsko leto 2008/2009, pišemo test. Nič ne brskajo po zapiskih, ne listajo po knjigah. Vesela sem, da razumejo, kako pomembno je pobrskati po spominu in odkriti, kaj je shranjeno v njem. Samo kakšno vprašanje mi pove, kdaj niso prav prepričani v odgovor.

Danes me je najbolj presenetila sedemletna Angie. Zelo resno se je lotila testa in kar lepo odgovarja. Samo kakšna beseda je napisana malo 'po angleško'. Kar ne morem verjeti, da je to tista mala Angie, ki najraje riše na tablo takrat, ko se učimo novo snov in se zdi, da je vse skupaj ne zanima preveč.

Res so včasih pravi škrateljčki, najmlajši trije učenci: šestletni Lucas, pa sedemletna Johnny in Angie. Kar precej iznajdljivosti je treba, da kar med poukom ne priredijo svoje posebne 'šole'.

Ampak za letošnji kulturni praznik sta Johnny in Lukas rešila čast Slovenske šole. Pogumno in lepo sta povedala zimsko pesmico.

Letošnjim učencem sem dala svobodo pri izbiri plesa in petja. To se ni izkazalo za

Slovenska šola Lipa park

prav modro. Svobodo včasih otroci narobe razumejo. Letošnji so se namreč svobodno odločili, da tudi nastopali ne bodo. Šola ja, nastopi ne. Pika.

Za Materinski dan sta tudi Johnny in Lucas sklenila, da se nima smisla učiti slovenske pesmi, ko je pa mama, ki je Kubanka, tako ali tako ne bo razumela.

Kako hitro je minilo to šolsko leto, razmišljam, ko se mi pogled ustavi na Vanessi, ki ima zelo rada živali. Najraje delfine. Pa risanke. DVD *Glej, glej! pa dobro se imej!* na katerem so štiri risanke in smo ga s knjigami vred dobili v dar od Zavoda RS za šolstvo, smo prav zaradi nje večkrat gledali. Ta modrooka deklica je v vsem letu manjkala samo enkrat. Pa še takrat zato, ker je imela vajo za koncert. Vanessa namreč tudi igra klavir.

Na računalniku, ki smo ga kupili s pomočjo Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, gledamo DVD o Sloveniji, ki smo ga dobili skupaj z risankami. Alana je vsa na zaslonu. Nič ji ne uide. To je tista deklica, ki zna čisto brez napake rešiti nalogo.

Tudi Ashley, ki daje vtis, da jo učenje slovenščine dolgočasi, v resnici kar veliko ve. Njeni odgovori povedo, da pozorno sledi dogajanju v razredu. Se pa še kar ne more odločiti, ali naj prihaja v Slovensko šolo ali ne.

Nekam tiho je danes v razredu. Pogrešam kopico vprašanj, ki mi jih vselej zastavi Kristina. Ta deklič vpija znanje kot goba. Nikoli ji ni dovolj. Vedno hoče vedeti še več. Danes igra nogomet, zato je ni.

Tudi Katie danes manjka. Kako se je

razcvetela ta drobna deklica, ki ne govori prav veliko, pa vedno naredi vse, kar naročim. Rada tudi pleše in poje. Njena mama vedno pride z njo v šolo in potem skrbno spremlja pouk in se uči skupaj s hčerko.

Odprem pismo, ki so mi ga izročili. Takole piše: Hvala lepa za najboljše dneve v Slovenski šoli. Krasno je znati vse, kar smo se naučili. Najlepša hvala, da si bila tukaj za nas in oprostite nam, kadar nas ni bilo. Želimo Ti lepo poletje!

Posebej me je razveselil zadnji stavek. Napisali so: Nasvidenje prihodnje leto!

Medtem je Angie tiho odšla k tabli in napisala: Pogrešali te bomo!

Zares je lepo biti učiteljica v Slovenski šoli!

50-letnica društva Simon Gregorčič

Društvo Simon Gregorčič iz Toronta je v nedeljo 21. junija praznovalo 50-letnico delovanja. V počastitev tega visokega jubileja je društvo razpisalo natečaj za najboljši govor na temo »Vrednote mojih slovenskih korenin« (The Value of my Slovenian Roots) za mladino v dveh starostnih skupinah.

Za mlade risarje in fotografe pa je društvo razpisalo tudi natečaj v izdelavi posterja na temo "Kaj mi pomeni društvo Simon Gregorčič". Več o praznovanju te obletnice in o izidu natečaja bomo poročali v naslednji številki Glasila.

Jubilejno leto SFS Nagelj

SFS Nagelj se 22. junija odpravlja na dvotedensko turnejo v Slovenijo v počastitev svoje 50-letnice obstoja. Šest parov, ki bodo oblečeni vsak v drugo narodno nošo in tako predstavljali Slovenijo v malem, bodo nastopili pri prekmurskih rojakih v Moščancih, v Račah pri Mariboru, v Celju, Ljubljani, Umagu in Izoli, 25. junija pa bodo rojstni dan Slovenije praznovali s 50-imi abrahamovci, ki se bodo zbrali na Polšniku nad Litijo. Za glasbeno spremljavo bodo poskrbeli glasbeniki folklorne skupine Tine Rožanc iz Ljubljane.

Višek praznovanja bo gala banket 17. oktobra v cerkveni dvorani na Brown's Line, Toronto.

Vseslovenski kulturni odbor in društvo Slovenski park

vas vljudno vabita na

RADIJSKI PIKNIK

v soboto, 18. julija 2009 v Slovenskem parku

Nastopila bo gostja iz Slovenije Helena Blagne-Zaman s svojimi glasbeniki.

Za humor bo poskrbel priznani slovenski humorist Toni Gasperič.

Snemanje radijske oddaje v živo se bo začelo ob 2. uri popoldne,

sledil bo kratek program ob 3:30,

koncert Helene Blagne pa se bo začel ob 4. uri popoldne.

Za hrano bodo poskrbeli marljivi člani društva Slovenski park. Ves dan bo na razpolago tudi okusna pečenka z žara. Tudi za zabavo otrok bo odlično poskrbljeno.

Vstopnina je 15 dolarjev po osebi, otroci do 12. leta starosti imajo prost vstop.

Pridite na radijski piknik in spoznajte sodelavce radia, ki jih vsak teden poslušate!

Nageljčki – naša prihodnost

Plesalci folklorne skupine Nageljčki so 3. junija pripravili lep večer oskrbovancem v domu Lipa, svojim staršem in drugim sorodnikom. Pokazali so jim, kaj so se naučili v preteklem letu. Nastopilo je 38 plesalcev, ki so razdeljeni v dve skupini, v mlajši plešejo otroci od tretjega do šestega leta, v drugi pa je najstarejšemu skoraj trinajst let. Obe skupini sta izvajali folklorne plesе iz vse Slovenije. Mlajši so na svojski način zaplesali dokaj zahteven Točak (Rašpla) in z njim dokazali svojo začetno spretnost in sposobnost. Starejša skupina, ki je izvajala plesе iz Prekmurja, Dolenjske, Gorenjske in Bele krajine, nas je močno presenetila s tako obsežnim sporedom. Dokazali so, da s trdno voljo ter skrbnim in vztrajnim vodstvom lahko dosežejo zavidljive uspehe.

Število mladih »Nageljčkov« dokazuje, da je zanimanje za slovensko folkloro med mladino še vedno zelo veliko in da se tudi druga generacija Slovencev zaveda, da so slovenski ljudski plesi nekaj, kar mlade ljudi

pripravlja na družabnost in s čemer se lahko tudi v večkulturnem kanadskem prostoru lahko postavimo.

Starejšo skupino vodita ustanoviteljica Irena Soršak-Jager in Nataša Jamnik-Sousa, mlajšo pa Sabina Sečnik in Rozie Stodulski. V imenu plesalcev in staršev je spregovorila Josie Žilavec in se voditeljicam zahvalila za njihovo požrtvovalnost in prizadevnost. Na koncu je svoje zadovoljstvo in veselje izrazil tudi Ciril Soršak, ki je pred petdesetimi leti ustanovil SFS Nagelj. Pohvalil je delo voditeljic, ki svoje znanje, ki so ga prejele kot plesalke pri Nageljnu, prenašajo na novi rod in s tem zagotavljajo, da bo slovenska bit še dolgo navzoča v kanadski multikulturni družbi.

Obe skupini se odpravljata v Milwaukee, kjer bosta 21. junija nastopali v Triglav parku, 5. julija pa bosta sodelovali na Slovenskem dnevu na Slovenskem letovišču pri Boltonu.

Iskrene čestitke in hvala za prijeten večer.

Slovenski dnevi v Boltonu

Emma Pogačar

Kanadski Slovenci smo se 28. avgusta 1960 prvič zbrali na letovišču v Boltonu, da bi praznovali Slovenski dan. V tistem, zdaj že oddaljenem času, je bilo to naše srečanje na kanadskih tleh še polno spominov na leta, ki smo jih preživel v begunskih taboriščih. Segali smo si v roke s starimi znanci in obujali spomine. Mesec maj, Marijin mesec, je bil takrat, kot je še vedno, za nas Slovence, zaznamovan s spominom na konec komunistične revolucije.

Program, ki so ga za Slovenski dan pripravili požrtvovalni člani takratnega Društva Slovencev, nam je s svojim veselim optimizmom obrnil pogled v prihodnost. Po akordih slovenske in kanadske himne smo

pričeli s sveto mašo, pri kateri je pel zbor Marije Pomagaj. Po kosilu je bil kulturni program, kjer so po govoru nastopili telovadci pod vodstvom Franka Grmeka in Oskarja Korena, za njimi pa pevski zbor Fantje na vasi iz Toronta in Clevelanda, temu pa je sledilo rajanje otrok.

Nismo slutili, da se je s tem dnevom pričela dolga veriga Slovenskih dni, ki dobiva letos svoj petdeseti člen. Že ob tej priliki je g. Janez Kopač, eden od zavzetih organizatorjev tega dne, izrazil upanje, da bodo morda prireditelji v prihodnosti nadaljevali s pripravo takih srečanj. In ni se motil. Pobudo je nadaljeval Slovenski kanadski svet (SKS) in ustvaril tradicijo, ki je bogatila tako našo slovensko kakor kanadsko

identiteto. Ob 25-letnici je SKS izdal tudi knjigo Slovenski dnevi 1960 – 1984. Pred nekaj leti pa smo tradicionalni Slovenski dan začeli skupno organizirati Vseslovenski kulturni odbor, Slovensko letovišče in SKS.

V teku let se je pričelo zbirati na ta dan vse več rojakov ne le iz Kanade, ampak tudi iz Združenih držav, iz Slovenije in drugih dežel. Obiskovalce smo poskušali navdušiti s slavnostnimi govorniki, ki smo jih povabili iz raznih delov slovenskega izseljenstva. Naj se spomnimo le nekaterih od teh gostov. Leta 1981 je bil na Slovenskem dnevju slavnostni govornik torontski nadškof, naš rojak dr. Alojzij Ambrožič. Potem smo ga še večkrat povabili in vedno, kadar je on daroval sveto mašo in potem ostal še na kulturnem programu, je

Na slovenskem dnevju leta 2005

*veleposlanica RS Veronika Stabej in minister Dimitrij Rupel
podarjata priznanje RS č.g. Tonetu Zrnecu, dr. Francetu Habjanu
in Stanetu Kranjcu za njihovo delo med Slovenci v Kanadi*

bilo posebno slovesno. Na naslednjih dveh Slovenskih dnevih je bil glavni govornik pisatelj Vinko Beličič, naslednje leto pa naš neutrudni javni delavec Vinko Lipovec. Ko smo leta 1985 praznovali Svetovno leto mladih, nam je govorila prof. dr. Branka Lapajne iz Windsorja, program pa so popestrili pevski zbori pod vodstvom Blaža Potočnika, Erika Šajnovič s svojo harmoniko ter plesne skupine iz Toronta in Hamiltona.

Naslednje leto nam je v slavnostnem govoru dr. R. Sušelj priklical v spomin, kako so naši dedje in babice ohranjali slovenski jezik skozi tisoč let, in nas opozoril, da je zdaj na nas odgovornost posredovati ga našim mladim. O Sloveniji včeraj, danes in jutri nam je leta 1987 govoril dr. Ciril Žebot, profesor na univerzi v Georgetown, ki je o tej temi napisal tudi knjigo, leto kasneje pa nam je govoril dr. Marko Kremžar, načelnik SLS in član SNO iz Argentine. V letu 1989, ko se je v Sloveniji pričnjal pot v smeri demokratizacije in državnega osamosvajanja, nam je na Slovenskem dnevu govoril dr. Peter Urbanc, predsednik Slovenske demokratske stranke in tajnik Slovenskega narodnega odbora v emigraciji. Naslov njegovega govora, v katerem nam je približal pomen dogajanja v domovini, je bil: Slovenija, moja dežela.

Potem smo doživljali čase velikih sprememb po svetu in v Sloveniji. Prvi govornik, ki je prišel med nas iz domovine, je bil leta 1990 predsednik takratne Kmečke zveze Ivan Oman, kateremu je leto pozneje sledil minister Janez Dular. Kot predsednik prve demokratične vlade v slovenski državi pa nam je govoril leta 1992 takratni voditelj slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle. Naslednji govornik na Slovenskem dnevu je bil dr. Ludvik

Toplak, univerzitetni profesor v Mariboru in podpredsednik takrat nove SLS. Ko smo naslednje leto praznovali svetovno leto družine, na Slovenskem dnevu pa tudi tretjo obletnico slovenske državne osamosvojitve, nam je govoril krščanski demokrat Jože Osterc, takratni minister za kmetijstvo in gozdarstvo.

Leto 1995 je zaznamoval spomin na množične medvojne in povojne poboje, ki so jih zakrivili nad slovenskim narodom komunistični

Pevski zbor vodi č.g. Tone Zrnec

revolucionarji. Minevalo je namreč 50 let od največjega genocida, storjenega po vojni na slovenskih tleh. Ob tej priložnosti nam je govoril na Slovenskem dnevu dr. Vinko Žakelj, izseljenski duhovnik v Belgiji in eden od pobudnikov vseslovenskih romanj na svete Višarje. Tudi naslednje leto, posvečeno blaženemu škofu Antonu Martinu Slomšku, je prišel med nas izseljenski duhovnik. Tokrat je bil to pater Valentin Bazilij iz Avstralije, ki nas je v govoru opomnil, da mineva petdeset let, odkar je komunistično vojaško sodišče v odsotnosti krivično obsodilo ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Leta 1997 nas je obiskal iz Slovenije pisatelj Drago Jančar in nam govoril o tem, kako naj bi se Slovenci doma in po svetu zdramili in povezali in na ta način okrepili v našem narodu čut za resnično demokratičnost in za spoštovanje demokratičnih načel.

Leta 1998 je prišel med nas iz ZDA prof. dr. Edi Gobec in nas navdušil z govorom: Slovenec sem.

Podobno misel je razvijal drugo leto Ivo Jevnikar iz Trsta in nam govoril o slovenstvu kot absolutni vrednoti. Leto kasneje mu je na govorniškem odru sledil č. g. Pavle Novak, dušni pastir, ki se posveča prvenstveno delu z mladimi, in z nami razmišljal o ohranjanju slovenske zavesti med mladino. Leta 2001

Člani SFS Nagelj na Slovenskem dnevu leta 2005

nas je nagovoril predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik z razmišljanjem o slovenstvu v zamejstvu in med rojaki po svetu.

Na Slovenskem dnevu leta 2002 nam je govoril častni konzul Jože Slobodnik o potrebi povezanosti pa tudi spoštovanja različnosti med nami. Naslednje leto sta nas nagovorila ga. Veronika Stabej, veleposlanica Republike

Slovenije v Kanadi, ter Robert Letnik, zastopnik mladine. Leta 2004 je ta častna naloga doletela Staneta Kranjca, ki nam je spregovoril o slovenski skupnosti v Kanadi: Slovenija včeraj, danes in jutri.

Naslednje leto nas je v svojem govoru popeljal lazarist Tone Zrnec na duhovno polje in nam govoril o prisotnosti našega misijonarja Barage v Kanadi, v imenu mladine pa je spregovorila Stefanie Kranjec. Leta 2006, ko smo praznovali petnajsto obletnico slovenske države, nam je govoril veleposlanik Republike Slovenije v Kanadi in velik prijatelj naše skupnosti, gospod Tomaž Kunstelj, o mladini pa je spregovoril Štefi Muhič.

Leta 2007 je bil govornik na Slovenskem dnevu dr. John Vintar, avtor knjige *Od lipe do javorja*, ki je prikazal prehojeno pot naše emigracije, v imenu mladine pa je udeležence nagovoril Randy Drešar. Naslednje leto je imel glavni govor Marjan Kolarič, v imenu mladih pa je spregovorila Kristina Križan.

Tako nas je privedel čas v sedanost, v leto 2009, ko obhajamo zlati jubilej Slovenskih dni v Kanadi. Ob tej priložnosti bo slavnostni govornik Stane Kranjc, zastopnik Slovencev v Kanadi in član Sveta Vlade Republike Slovenije za Slovence po svetu.

To leto pa je za mnoge od nas, ki izhajamo iz povojne politične emigracije, pomembno tudi zato, ker je okrožno sodišče v Ljubljani odločilo, da ne bo obnovilo sodnega procesa zoper dr. Gregorija Rožmana in dr. Miha Kreka, nekdanjega ministra in predstavnika Slovencev v jugoslovanski begunski vladi v Londonu ter kasnejšega predsednika SNO v emigraciji, potem ko je leta 2007 vrhovno sodišče razveljavilo obsodbo proti njima iz leta 1946.

Ves ta čas so bili Slovenski dnevi neke vrste kaŕipot rojakom v izseljenstvu. Opozarjali so na dogajanja v Kanadi, v Sloveniji in po svetu. Pribliŕevali so novim generacijam našo preteklost, kneŕŕi kamen na Gosposvetem polju, pa karantanske kneze, Trubarja in Cankarja, Barago in Slomŕka, čase revolucije in dobo prvih demokratičnih volitev, slovensko ustavo, prve ameriŕke znamke in potovanja v vsemirje. Krepili so naŕe slovenske korenine, pomagali ohranjati krŕčansko vero in tradicijo

in opozarjali na poslanstvo, ki ga imajo tudi novi rodovi Slovencev v svetu.

Za vsakim Slovenskim dnevom se skrivajo tedni, če ne meseci priprav in načrtovanja, kar pomeni velik napor mnogih znanih rojakov, a ŕe večih nepoznanih, tihih sodelavcev. Vsem tem sedanjim in preteklim, ŕivim in rajnim gojiteljem slovenske misli in besede v novem svetu smo hvaleŕni in prepričani smo, da jim bodo izkazovali hvaleŕnost tudi rodovi, ki pridejo za nami.

Godba Slovenskih ŕeleznic

Godba Slovenskih ŕeleznic ima svoje začetke v letu 1902, ko so ŕelezničarji v Zidanem Mostu pod bivŕo Avstro-Ogrsko ustanovili Stanovsko godbo in 1. maja prvič nastopili. Na začetku je ta godba ŕtela 30 moŕ, ki so si sami kupovali inŕumente, nabavljali uniforme in plačevali visoko članarino. Članstvo je iz leta v leto naraŕčalo. Med letoma 1915 – 1916 je začasno prenehala delovati. Po 1. svetovni vojni, ko je bil v Ljubljani osnovan ŕe slovenski Narodni svet, v Ljubljani ni bilo godbe, zato so povabili godbenike iz Zidanega Mosta, da so igrali v čast svobode. Sledili so nastopi godbe po različnih krajih Slovenije. Leta 1944 je ŕelezničarsko godbo ŕe drugič zajela vojna vihra, njihov glasbeni dom je okupator prodal, godbeniki pa so morali inŕumente skrivati po svojih domovih. Oktobra 1944 je okupator poruŕil obe dvorani za godbene vaje, najdene inŕumente in notni material pa vrŕel v Savinjo. Po vojni se je godba preimenovala v Glasbeno druŕstvo ŕelezničarjev Zidani Most, leta 1970 pa v

Kulturno druŕstvo ŕelezniŕka godba Zidani Most.

Po drugi svetovni vojni je ŕelezničarska godba nastopala pri otvoritvah novih ŕelezničarskih objektov in naprav, odkritjih ŕtevilnih spominskih ploŕč in ŕol, na jubilejih raznih druŕtev, ob razvitju praporov itd.

V letu 1972 so godbeniki dobili nov glasbeni dom in nove paradne uniforme, izdana pa je bila tudi posebna ‘Kronika’ s slikovnim gradivom in zgodovinskim opisom delovanja. Godbeniki so začeli nastopati tudi v ŕirŕem prostoru. Nastopili so ob slovesnem prazniku 120-letnice ŕelezniŕke proge Ljubljana-Trst, ob 100-letnici ŕelezniŕke postaje Trst ter na 150-letnici ŕelezne ceste Dunaj-Ljubljana.

V letu 1982 je imelo druŕstvo ŕelezničarska godba Zidani Most 36 aktivnih članov. Za bolŕŕi uspeh godbe je bilo treba izbolŕŕati osnovno glasbeno znanje njenih članov in tako je bila v ŕolskem letu 1984-1985 ustanovljena glasbena ŕola v Zidanem Mostu pod okriljem glasbene ŕole Radeče.

Takrat je povprečna starost članstva padla od 44 na 29 let, leta 1989 pa je godba imela že 26 članov mlajših od 20 let. To obdobje izobraževalnega – pedagoškega dela je s svojim profesionalnim delom ter prizadevnostjo zaznamoval sedanji dirigent Franci Lipovšek, ki izhaja iz železničarske družine. Godba se je izpopolnjevala z novimi programi in nastopala na številnih prireditvah, na televiziji in na raznih tekmovanjih.

V letu 2002 je bila ob 100-letnici godbe izdana prva CD zgoščanka, za njo pa še tri, ki vsebujejo posnetke tekmovanj, pred kratkim pa še ena s posnetki božično-novoletnih koncertov.

Najmlajša godbenica Nika Pavlin ima 11 let, najstarejši godbenik pa je 86 letni Rudolf Glavač, ki pri tej godbi igra že 73 let.

Godbo Slovenskih železnic sestavlja

45 glasbenikov in 19 glasbenic, od tega je 11 aktivnih železničarjev, večina pa je dijakov in študentov. Vsi pa izhajajo iz železničarskih družin.

Leta 2006 se je godba ponovno preimenovala, tokrat v Kulturno društvo “Godba Slovenskih železnic”.

Člani železničarske godbe bodo na svoji turneji po Kanadi in ZDA (od 20.6. do 7. 7. 2009) združili kulturne nastope s turističnim potovanjem. Ogladali si bodo Washington, Philadelphijo, New York, Ottawo, Montreal, Toronto in Niagarske slapove. Med potjo pa bodo nastopali v različnih krajih, kot v Genovi, Ottawi, na ontarijskih Slovenskih dnevih v Cambridgeu in v Boltonu, pa na pristavi društva Simon Gregorčič iz Toronta, v Lipa parku v St. Catharinesu, v Marinelandu v Niagara Fallsu ter v Windsorju.

Helena Blagne prihaja v Kanado

Helena Blagne, primadona slovenske zabavne glasbe, navdušuje s svojim izjemnim glasom, profesionalnim pristopom in zvezdniško karizmo obiskovalce svojih koncertov doma in po svetu. Helena Blagne je prvič javno nastopila kot dvanajstletna deklica s pesmijo Santa Lucia in se je pozneje po svojih uspešnih nastopih odločila, da postane profesionalna pevkica.

Od leta 1985 je bila redna gostja in pogosto zmagovalka največjih festivalov na prostoru bivše Jugoslavije. Širšo mednarodno pozornost je pritegnila v obdobju 1987/8 z nastopom na mediteranskem festivalu v Turčiji in na turnejah po Kanadi, ZDA in Avstraliji.

Leta 1999 je na festivalu Eurofest s pesmijo La sona sola osvojila prvo nagrado občinstva, prvo nagrado strokovne žirije, nagrado za najboljšo izvedbo in najprestižnejšo nagrado grand prix.

Helena Blagne se je po 12-letnem študiju opernega petja uveljavila tudi na tem področju, leta 2006 pa je svoje umetniško delovanje razširila tudi na gledališče

Bakhtank z vlogo Agave v Evripidovi drami.

Heleno Blagne upoštevajo kot najbolj uspešno slovensko pevko vseh časov, saj je doma in po svetu prodala več kot milijon in pol plošč.

Helena Blagne bo z glasbenimi spremljevalci in humoristom Tonijem Gašperičem nastopila 18. julija na radijskem pikniku v Slovenskem parku, 19. julija pa na pikniku v počastitev 30-letnice Slovenskega lovskega in ribiškega društva v Allistonu.

Toni Gašperič

Toni Gašperič se je rodil v Metliki leta 1945. Po končani osnovni šoli se je vpisal na novomeško učiteljsko in študij nadaljeval še na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Prvih pet let je poučeval na metliški osnovni šoli, zatem je bil osem let referent za reklamo in propagando v tovarni Beti v Metliki, obenem pa tudi ravnatelj tamkajšnje tekstilne šole. Svojo poklicno kariero je končal kot ravnatelj Osnovne šole Podzemelj, dokler ga niso zaradi odpovedi ledvic invalidsko upokojili. Po dveh letih mučne dialize so mu presadili ledvico in tako se je v njegovo življenje ponovno vrnilo veselje in humor, kateremu se je ljubiteljsko posvečal vse življenje.

Toni Gašperič piše knjige, besedila za ansamble, že 45 let (s presledki) na Radiu Slovenija soustvarja Veseli tobogan. Vodi kulturne, zabavne in humanitarne prireditve. Njegov pogled na svet zasledimo v mnogih časopisih in revijah.

Toni Gašperič

Svoboda govora

Toni Gašperič

V težkih časih smo tudi ljudje težki. Pa nezaupljivi. Pa preplašeni. Pa jezni na vse in na vsakogar. A vseeno premalo pogumni. Po televiziji zakrivajo obraze ljudem, ki rečejo kakšno čez delodajalca, čez njegove nedemokratične odločitve, čez njegove kršitve zakonov. Bojijo se, da bodo leteli na cesto in se tako uvrstili med tiste, ki čakajo na milostni paket Rdečega križa ali Karitas. Klinc, pa tako opevana svoboda govora, ko pa si malokdo upa kaj reči. Včasih naj ne bi smeli reči nič čez Tita in njegovo Zvezo, zdaj pa si ne upamo črhniti besede niti čez svojega delodajalca. Za ljubi kruhek smo pripravljene požreti marsikaj. Tudi

žalitve in šikaniranja. Slabe pogoje za delo. Dvajset odstotkov nižje plače, ker je recesija in je sploh težko. Tako malo pravic delavci še niso imeli. Tudi tako tiho, verjetno, že dolgo niso bili. »Lahko bi bilo še huje«, je slišati na vsakem koraku. Srečni so tisti, ki sploh še delajo, neizmerno srečni pa tisti, ki za dobro opravljeno delo sploh še dobijo plačo. Tajkuni pa se malajo po časopisih, se sprehajajo pred televizijskimi ekrani in radijskimi mikrofoni. Brez trohice sramu, brez kančka nagrizene vesti. Njihovih obrazov nihče ne prekriva z meglico, ker tega ne zahtevajo, nočejo. Njihovih glasov nihče po radijskih valovih ne spreminja tako, da jih ne bi bilo prepoznati. Ni jih strah nikogar. In imajo prav. Dobro se zavedajo, da ni šel nihče na hladno, ker je obogatel čez noč, in to s krajo družbenega premoženja. Za zapahi tega sveta sedijo reveži in kdor išče po tej naši ljubi Zemlji resnico in pravico, je razočaran vse življenje. Če v naši rajski podalpski deželici ne bi obsodili kakšnega kurjega tatu, bi človek lahko sklepal, da sodišča sploh ne delajo. Da se sodniki ne gredo samo bele stavke, ampak da zares stavkajo, tako kot se stavka v »starih« demokracijah.

Slovenski podjetniški lipicanci so več ali manj uničeni, prezadolženi. MIP, Labod, Beti, Paloma, Mura, LTH, Istrabenz, igralnice..., da ne naštevam naprej. Uničili so jih: pohlep, pogoltnost, egoizem brez primere. Rešuje jih država, račun pa je izstavljen – delavcem.

Volitve v evropski parlament

dr. France Habjan

V Evropi so 7. junija 2009 zaključili volitve v evropski parlament. Izvoljenih je bilo 736 poslancev iz 27 držav članic Evropske skupnosti. Končni izidi kažejo, da je bila tokrat najnižja volilna udeležba od prvih neposrednih volitev leta 1979 v Evropski parlament. Volitev se je v Evropski skupnosti udeležilo le 43.01% volivcev. Tokrat so volitve pokazale, da bo v Evropskem parlamentu najmočnejša konzervativna Evropska ljudska stranka z 273 sedeži, druga pa bo ostala Stranka evropskih socialistov s predvidoma od 155-165 sedeži. Slovenske stranke SDS in NS sta prišteti Ljudskim strankam, SD, LDS in Zares socialistični skupini. Evropski tisk se sprašuje, kje so vzroki za rekordno nizko udeležbo in precejšen upad leve evropske opcije? Najnižjo volilno udeležbo so zabeležili v Slovaški (18%) in Češki (19%).

Glavni vzroki za omenjene spremembe so bržčas v sedanji svetovni gospodarski krizi, v Schengenskem mejnem območju in končno tudi v dejstvu, da je ES še vedno v stanju izpopolnjevanja pravnih, gospodarskih in političnih mehanizmov. Odprava državnih meja je dejansko zmanjšala varnost državam in hkrati neposredno s tem dala priliko tujcem - beguncem iz Afrike in Azije - za ilegalni vstop v ES. Zato so začele nekatere članice ES ponovno vzpostavljati mejno kontrolo. Italija je za nedoločen čas obnovila mejno kontrolo na morju in na kopnem. Kljub vsem tem pomankljivostim pa lahko trdimo, da sedanja Evropska skupnost temelji na trdnih temeljih, ki so

jih postavili francoski ministrski predsednik Robert Schuman, nemški kancler Konrad Adenauer in italijanski ministrski predsednik Alcide DeGasperi z ustanovitvijo prvega Evropskega parlamenta leta 1962. Prvi evropski parlament so sestavljali: Zahodna Nemčija, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luxembourg.

Kako pa so izpadle volitve v Sloveniji? Slovenija je tudi tokrat zabeležila nerazumljivo nizko volilno udeležbo. Volitev se je udeležilo le 27.83% od 1.699.734 volilnih upravičencev. Tokrat se je volitev udeležilo 473.067 volivcev. Nekoliko bolj solidno udeležbo so pokazala v glavnem le večja mesta. V Ljubljani so tokrat zabeležili najvišjo volilno udeležbo in sicer 31.08%. Podeželje se žal ni odzvalo vabilu političnih strank. Volitve so tudi pokazale, da bo levica imela 4 poslance, desnica pa 3. Po številu volivcev pa sta SDS in NS dobile 43.23%, levica (SD, LDS in Zares) pa 39.81%. Vse ostale liste pa so zbrale 16.98%. Pri odločanju poslanskih mest je Državna volilna komisija uporabila d'HONDT volilni sistem, s katerim so glasove strank, ki niso dobile poslanca, procentualno pridali izvoljenim strankam.

Stranka SDS (J. Janša) je prejela 122.251 glasov, SD pa 84.013 glasov. NS je tokrat proti pričakovanju prejela 74.306 glasov, LDS je skupaj dobila 52.364 glasov, listi Zares pa so volivci namenili 44.527 glasov. Največ preferenčnih glasov sta prejela Milan Zver (SDS) 69.525 in Lojze Peterle (NS) 41.993.

V Sloveniji je bil glavni razlog za

zelo nizko volilno udeležbo predvsem gospodarska kriza. Slovenija je prav v tistih dneh uradno zdrsnila v recesijo in se pridružila Irski, trem baltskim državam in Madžarski. Seveda pa je tudi precejšnja vloga igrala notranja politična situacija, slovenske volivce precej dražijo strankarska nesoglasja, predvsem v vladni koaliciji in pa

dvomljiva finančna razvejanost v finančnem sektorju.

Povolilno gospodarsko-finančno stanje v Sloveniji vladi narekuje, da se nemudoma resno sooči s kriznimi vprašanji in nemudoma tudi primerno ukrepa, sicer se bo gospodarski krizi pridružila še politična kriza.

Rezultati volitev so sledeči:

SDS (J. Janša)	26,89%	2 mandata (Dr. Milan Zver ter Romana Jordan Cizelj)
SD (B. Pahor)	18,48 %	2 mandata (Zoran Thaler ter Tanja Fajon)
NS (L. Peterle)	16,34%	1 mandat (L. Peterle)
LDS (J. Kacin)	1,53%	1 mandat (J. Kacin)
Zares (Ivo Vajgl)	9,81%	1 mandat (I. Vajgl)

Veliki kanadski balet iz Montreala v Cankarjevem domu

26. junija letos je v Cankarjevem domu v Ljubljani nastopil Veliki kanadski balet iz Montreala z baletnima predstavama Posvetitev pomladi in Svatba.

Balet Igorja Stravinskega je z naprednimi koreografskimi potezami že leta 1913 osupnil občinstvo in se povzdignil v eno prelomnih baletnih del 20. stoletja. V delu Svatba koreograf Celis na sceno balkanske svatbe postavi 24 plesalcev. Ples je surovo prvinski in ekstatično silovit.

Koreograf Velikega kanadskega baleta se ukvarja z vprašanji, kot so: zakaj skupnost izključuje posameznika, koliko so dovoljene individualnost, norost in nepopolnost, kaj moški pomeni ženski in obratno, kaj v sodobni

družbi pomenijo posvetitev, obredje in slavje. Koreografija prihaja na ljubljanski oder tri mesece po svetovni premieri v gledališču Maisonneuve v Montrealu.

Kanadska baletna skupina, ki je že proslavila 50-letnico delovanja, posega po najrazličnejših izvirnih sredstvih, s katerimi očara občinstvo. Člani baletne skupine so zvesti tradiciji klasičnega baleta, zato v svoj spored uvrščajo prenovljene poustvaritve velikih klasičnih baletov, navdušujejo pa jih tudi sodobne koreografske zamisli.

Francka Seljak – neumorna kulturna delavka

Cvetka Kocjančič

Francka Seljak je bila ena prvih Slovenk, ki sem jih srečala po preselitvi v Toronto leta 1969. Ob prihodu v Kanado sem morala delati izpit, da so mi priznali srednjo šolo, pa me je zanimalo, kje bi dobila knjige, da bi se lahko iz njih učila. Francka, ki je vse življenje živela in delovala na področju vzgoje mladine, me je povabila na svoj dom, kjer me je njena hčerka Bernarda seznanila s kanadskim srednješolskim programom. Tako kot v tem individualnem primeru, je Francka tudi pri vsem svojem društvenem delovanju znala in uspela angažirati svojo celotno družino. Najine poti so se potem še mnogokrat srečevale, ko sva obe aktivno delovali v slovenski skupnosti

*Francka Seljak s starši
in starimi starši*

v Torontu in lahko rečem, da je kot ženska tudi meni pomagala utirati pot v področje kulture, ki je bilo po navadi rezervirano za moške. Občudujem njeno zagnanost za društveno in meddruštveno delo, njeno ljubezen do slovenskega kulturnega izročila in njeno vztrajnost in prizadevnost za

ohranjanje slovenskega jezika in kulture, njen vzgojiteljski princip, s katerim ji uspeva motivirati Slovence prve, druge in tretje generacije, da na kulturnem področju presegajo sami svoja pričakovanja. Približuje se že osemdesetim križem, a je še vedno aktivna, čeprav je morala marsikje popustiti. Področje njenega dolgoletnega delovanja je bilo kar se da raznoliko in nemogoče mi bo v kratkem sestavku opisati vse, s čimer je obogatila slovensko skupnost v Kanadi.

Za razumevanje Franckine ljubezni do domovine in do slovenskega kulturnega izročila je potrebno razumeti njeno mladost na Primorskem, v Rovtah nad Logatcem, kjer je tiste čase potekala meja med Italijo in predvojno Jugoslavijo. Rodila se je 9. marca 1930 v Križajevem mlinu Jožetu in Frančiški Trček, dve leti za njo pa sta na svet privekali še sestrici dvojčici Ivanka in Tončka. Že pri trinajstih letih se je odločila, da postane učiteljica, ker jo je veselilo delo z mladino. Po opravljenem študiju v Ljubljani in Kranju je v Ledinah nad Idrijo nastopila prvo učiteljsko službo. Tam je spoznala svojega bodočega moža Jožeta Seljaka, ki je bil tedaj predsednik mladinske organizacije na Ledinah. Skupaj sta organizirala mladinsko obšolsko dejavnost, kulturna in športna srečanja mladih. V večerni šoli je poučevala tiste, ki zaradi vojne niso mogli obiskovati slovenske šole. Potem, ko sta se z Jožetom poročila, je bila službeno premeščena v Zgornji Vrsnik, kjer se jima je rodila prva hčerka Bernardka. Po štirih letih se je družina ponovno selila, tokrat v Padno,

Dramska skupina Lipa park

v občini Piran, kjer je Jože dobil službo v rudniku Sečovlje, Francka pa je dobila službo vzgojiteljice.

Čeprav sta oba ljubila svojo domovino, se jima je po rojstvu druge hčerke Zvezdane porodila misel, da bi šla na začasno delo v Italijo, kajti Jože je zaradi zaprtja rudnika izgubil delo, drugih možnosti za zaposlitev pa ni imel. Upala sta, da bosta s prihranki lahko odkupila hišico v Padni in se tam za stalno naselila.

“Življenje je svoje krmilo obrnilo v drugo smer,” se spominja Francka tistih časov. “V taborišču v Italiji so me sprejeli z nezaupanjem. Ker sem bila po poklicu učiteljica, sem bila upravi taborišča sumljiva in so me pogosto in ob najbolj neprimernih urah zasliševali, ker niso verjeli, da se je naša družina selila v Italijo iz ekonomskih razlogov. Navečja kalvarija zame pa se je začela, ko sem zbolela za tuberkulozo in sem morala iti v milansko bolnišnico. Šest mesecev sem bila petsto kilometrov oddaljena od svoje družine. Potem pa je tudi v to našo družinsko tragedijo posijal košček sreče, ko je kanadski predsedniški kandidat Diefenbaker za svojo predvolilno publiciteto

odločil, da bo Kanada sprejela iz taborišča šest primorskih družin s tuberkuloznimi bolniki. Med temi srečniki je bila tudi naša družina. Z letalom so nas pripeljali v Toronto, kjer so me z drugimi bolniki takoj namestili v bolnišnico, mož pa je v najetem stanovanju skrbel za hčerki. Šele po šestih mesecih izolacije sem se smela vrniti k svoji družini. Enolično življenje v bolnišnici so popestrili moževi obiski, še posebno pa sem bila vesela novoletnega obiska članov novoustanovljenega slovenskega primorskega društva Simon Gregorčič, ki je dobiček svoje prve družabne prireditve namenilo na novo prispelim primorskim družinam v stiski.”

Med temi dobrosrčnimi primorskimi rojaki je Francka našla širšo slovensko družino, ki je niso povezovale sorodniške vezi, pač pa skupna izseljenska usoda in skupna ljubezen do domovine. Ko se je vrnila iz bolnišnice in si je nekoliko opomogla, se je takoj začela aktivno udeleževati pri društvu Simon Gregorčič. Kot učiteljica in predana kulturna delavka je posvečala še posebno pozornost mladini. Organizirala je razne aktivnosti, še najbolj pa so bile pomembne počitniške kolonije na društvenem zemljišču, kjer je mladim nudila tudi poučevanje slovenskega jezika in slovenske kulture. Pri tem delu sta ji veliko pomagali tudi hčerki Bernarda in Zvezdi, mož Jože pa je v svojem prostem času tudi veliko delal na pristavi. Kot dolgoletna tajnica društva Simon Gregorčič si je prizadevala za aktivno kulturno delovanje društva. Na njeno pobudo je društvo na svoji pristavi postavilo doprsni kip velikemu

primorskemu domoljubnemu pesniku Simonu Gregorčiču.

“To so bila leta največjega elana. Bili smo še sorazmerno mladi, z mladimi družinami... Vsi smo si bili prijatelji med seboj in skupaj smo načrtovali in gradili ta svoj slovenski otoček zase, za svoje otroke in vnuke. Daleč so že tisti časi, ko je društvo vodil pobudnik in ustanovitelj Ciril Smrdelj s soustanovitelji Ludvikom Stegujem (v njegovem predsedovanju je društvo kupilo zemljišče za pristavo), Francem Tomšičem, bratoma Lovišček, Rajkom Furlanom, Jožetom Jakšetičem in drugimi, pa časi, ko je bil pri društvu ustanovljen pevski zbor, naštudirana igra *Glavni dobitek*, pa prvi poleti JAT-ovih letal v Slovenijo, ki jih je organiziralo društvo Simon Gregorčič... Še veliko drugih lepih trenutkov se zgrinja v mojem spominu.”

Tudi v mojem spominu je nakopičenih veliko dogodkov, v katerih je Francka Seljak igrala pomembno vlogo: ko je nastopala na Gregorčičevih dnevih, ko je sodelovala pri organizaciji prvega gostovanja Henčkovega ansambla v Torontu, ko je sodelovala pri organizaciji glasbenih festivalov v letih 1978, 1979 in odlično napovedovala program, ko je obiskovala meddruštvene sestanke za izvedbo raznih kulturnih in dobrodelnih akcij, kjer je bila njena modra in preudarna beseda vedno spoštovana.

Po Franckini zaslugi in ob njeni izdatni pomoči so bila prva tri desetletja aktivnega delovanja društva Simon Gregorčič opisana v knjigi, ki jo je napisala mag. Milica Trebše-Štolfa.

V naslednjih dveh desetletjih se je veliko

spremenilo. Zaradi moževne bolezni se je Francka Seljak z družino leta 1981 preselila v Welland, kjer je Jože po petih letih hudega trpljenja izgubil bitko s kruto boleznijo. Tudi iz te tragedije je Francka našla izhod z razdajanjem za druge, saj se je začela z vsem srcem in dušo žrtvovati za prosveto in kulturo pri društvu SND Lipa park v St. Catharines, kjer je že več kot 20 let v odboru zadolžena za kulturo, opravljala je tajniško delo, sedem let je vodila slovensko šolo in z ljubeznijo poučevala slovenske otroke. Najlepši spomenik njenega kulturnega dela

Dramska skupina Lipa park na turneji po Sloveniji

pri društvu Lipa park pa je dramska skupina, ki jo je pri tem društvu ustanovila in jo vodila dvajset let.

“Da bi popestrila kulturni program na društvenih prireditvah, sem povabila k sodelovanju nekaj svojih vrstnikov, da bi uprizorili slovensko ljudsko igro. Čeprav tovrstnih izkušenj naši člani niso imeli razen nekaterih, ki so še kot otroci nastopali v osnovni šoli na proslavah, se jih je kar precej opogumilo. Njihov pogum in trud je bil poplačan, ko so odlično odigrali Finžgarjevo Razvalino življenja in z njo presegli svoja

lastna pričakovanja. To jih je spodbudilo, da so z dramsko dejavnostjo nadaljevali.”

V Franckini režiji so naštudirali kar precej ljudskih iger in komedij, pa tudi krajših skečev, za katere je Francka sama napisala besedila. Pri delu z Dramsko skupino so poleg dramaturških sposobnosti prišle do izraza tudi njene organizacijske sposobnosti tako znotraj skupine, kjer so igralci postali kot ena sama velika družina, ki je vedno uspela pri gledalcih ustvariti veselo razpoloženje, kot pri organizaciji gostovanj.

“Nastopali smo pri številnih slovenskih društvih v južnem Ontariu, pa tudi drugod po Kanadi in ZDA. Na gostovanjih so nas pogosto spremljali naši svojci in člani društva Lipa park, ki je naši dramski skupini nudilo veliko podporo. Lepe spomine imamo na gostovanje v Edmontonu, posebno pa še na turnejo po Sloveniji, kjer smo v enajstih krajih v nabito polnih dvoranah uprizorili komedijo *Naročena zmešnjava*. Nikoli ne bom pozabila srečanja z nekdanjimi učenci na Osnovni šoli v Ledinah. Ko so zvedeli, da s skupino nastopamo blizu Idrije, so nas povabili v šolo, kjer so mi vnuki mojih nekdanjih učencev v istem razredu, kjer sem jaz nastopila prvo učiteljsko službo, pripravili ganljiv kulturni program, tako da so nam vsem privrele solze na oči. Pred zaključkom naše turneje pa so mi omogočili prijetno srečanje z mojimi nekdanjimi učenci

iz Ledin in Vrstnika.”

Čas je naredil svoje in tako je tudi Franckina generacija precej opešala, tako da so morali z dramsko dejavnostjo prenehati. Še vedno pa pod njenim vodstvom deluje pred enajstimi leti ustanovljena plesna skupina starejših članov, ki neguje tradicijo slovenskih družabnih ljudskih plesov. Francka je vložila veliko svojega truda in časa, ko je pomagala Milici Trebše-Štolfa pri pisanju knjige o društvu Lipa park in brošure o Dramski skupini Lipa park.

Ker sem se tudi sama pogosto udeležila prireditev v Lipa parku, sem se lahko iz prve roke prepričala, kako priljubljena je Francka Seljak. Kljub svoji zaposlenosti na prireditvi je vedno našla čas za prijazen pozdrav in prijateljski pogovor, ki se je navadno vedno zasukal na temo slovenske kulture.

*Francka z veleposlanico
Veroniko Stabej*

Domotožja, ki je Francki narekovalo številne njene pesmi, že zdavnaj ne čuti več, čeprav se pogosto vrača v Slovenijo na obisk k sestri Ivanki in njeni družini, pa tudi prijateljev ima tam veliko. Ponosna je, da je s svojim kulturnim delom lahko prispevala k lajšanju domotožja številnim slovenskim rojakom in k ustvarjanju okolja, kjer bi

se Slovenci vseh generacij lahko prijetno počutili in s slovensko besedo, slovensko pesmijo in plesom ohranjali svojo slovensko kulturno dediščino. Francka se je potrudila, da je tudi svoji hčerki in svoje vnuke in vnukinje navdušila za slovenski jezik in

Francka z možem in prijateljico ob Gregočičevem spomeniku

kulturo. Prav letošnje leto se bo njena najmlajša vnukinja Erika udeležila poletne šole slovenskega jezika, ki ga vsako leto prireja Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

Ljubezen do rodne Primorske in do društva Simon Gregorčič, ki ji je na tujih tleh približalo njeno ožjo domovino, jo še vedno vsako poletje zvabi na proslavo Gregočičevega dne na društvenem zemljišču. Tudi letos bo šla, saj bo društvo slavilo svoj zlati jubilej, pa tudi sama letos praznuje 50-letnico prihoda v Kanado. Lepa so ta srečanja s člani društva Simon Gregorčič, ki je v petdesetih letih iz skromnega shajališča primorskih rojakov postalo prijetno, lepo urejeno letovišče z društvenim domom, plavalnim bazenom, lepo preurejenim otroškimi igriščem, prostorom za kampinganje in prijetno slovensko druženje. Obenem pa jo taka srečanja navdajo tudi z občutkom žalosti, ker je smrt poleg njenega moža Jožeta pobrala tudi vrsto drugih članov, s katerimi je delila desetletja ustvarjalnega dela pri tem

društvu. Ni več prvega predsednika Cirila Smrdelja, ne nasmejanega, dolgoletnega garaškega predsednika Jožeta Kanalca, ne umirjenega, modrega in delovnega Metoda Serazina, ne požrtvovalnega Leona Fistra in ne Kristijana Hlada... Počasi se člani selijo v večnost. Na njihova vodilna mesta pa prihajajo novi, mlajši, že iz vrst tistih, ki jih je Francka Seljak v počitniških kolonijah učila slovenskega jezika.

Za svoje požrtvovalno in neumorno delo je Francka Seljak prejela več diplom in priznanj od Slovenske izseljenske matice, Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, posebna čast pa jo je doletela leta 2002, ko jo je predsednik Republike Slovenije odlikoval s Častnim znakom svobode.

Francka s hčerkama Bernardo in Zvezdo l. 1991

O pogajanjih za mejo med Slovenijo in Hrvaško

Poskusi določitve meje med Slovenijo in Hrvaško potekajo vse od osamosvojitve naprej. Predsednik arbitražne komisije je leta 1992 na mednarodni konferenci o nekdanji Jugoslaviji izhajal iz stališč, da zunanje meje Jugoslavije ostanejo nespremenjene, za notranje meje pa veljajo nekdanje republiške meje.

Leta 2005 je bil podpisan Brionski sporazum, ki govori o izogibanju mejnih incidentov. Slovenska in hrvaška vlada sta se z njim obvezali, da bosta spoštovali stanje na dan 25. junija 1991. Leta 2000 je bil na pobudo predsednika slovenske vlade Janeza Drnovška sklenjen nov sporazum, ki je določal vsebinsko rešitev za celoten potek mejne črte od slovensko-hrvaško-madžarske meje do izhoda na odprto morje. Predsednika vlad sta dogovor dosegla ustno, pooblaščen vodja pogajalskih delegacij sta parafirala pisni zapis tega dogovora, sporazum pa sta hkrati potrdili tudi obe vladi, vendar hrvaški sabor ni potrdil njegove veljavnosti. Po

sporazumu Drnovšek-Račan bi meja tekla po naravni meji, tam, kjer je bila junija 1991. leta, le ob Dragonji bi del območja pripadel Hrvaški. Sporazum je določal tudi koridor, ki bi omogočal neposredni stik teritorialnega morja Slovenije z vodami odprtega morja.

Vprašanje meje je sedaj ponovno postalo zelo aktualno, ker je pogojeno s privolitvijo Slovenije za vstop Hrvaške v Evropsko skupnost. Medtem ko je Hrvaška v celoti sprejela Rehnov prelog, je slovenska vlada zahtevala amandmaje.

Sredi junija je evropski komisar za širitev Olli Rehn dopolnil predlog za rešitev vprašanja slovensko-hrvaške meje in pri tem upošteval nekatere pomembne slovenske predloge. Slovenija in Hrvaška bosta novi Rehnov predlog dobro preučili in če bo za obe državi sprejemljiv, se bosta lahko izognili reševanju tega problema na Haaškem sodišči, ki bi bilo po mnenju strokovnjakov verjetno manj ugodno za Slovenijo.

Francosko odlikovanje Veroniki Stabej

Chantal de Bourmont, francoska veleposlanica v Sloveniji, je v torek, 26. maja 2009, v Francoski rezidenci, Prule 9A v Ljubljani, z redom vitezinje legije časti odlikovala Veroniko Stabej, veleposlanico, direktorico Urada vlade za komuniciranje.

Namen tega odlikovanja je zahvala Veroniki Stabej za njeno delovanje v prid razvoja slovensko-francoskih odnosov, še posebej v letu 2008, ko sta Slovenija in nato Francija predsedovali Evropski uniji.

Veronika Stabej in Chantal de Bourmont

Slovenska ekonomska elita

Po podatkih davčne uprave je prvih petnajst prebivalcev Slovenije z najvišjimi dohodki v letu 2007 zaslužilo skupaj 24 milijonov evrov, štiri leta poprej pa 9 milijonov evrov. Isto leto je pod pragom revščine s 460 evri na mesec v Sloveniji živelo 11,7 odstotka ljudi. Najbogatejši postajajo še bogatejši predvsem na račun srednjega sloja, ki mu relativna ekonomska moč peša. Eden izmed ključnih razlogov za povečanje razlik je bil vladni ukrep znižanja davkov na kapitalske dobičke. Na višje neto dohodke premožnejših pa je vplivala sprememba dohodninske lestvice.

Največje dohodke med vsemi davčnimi zavezanci v Sloveniji je leta 2003 imel

nekdo brez zaposlitve; prejel je 1,2 milijona evrov. Štiri leta pozneje je ta isti davčni zavezanec brez zaposlitve zaslužil že 6,4 milijonov evrov. Na drugem mestu z 2,8 milijona evrov dohodka se je leta 2007 znašel davčni zavezanec, ki se ukvarja s pravnimi in računalniškimi storitvami in je imel v letu 2003 »le« 813.829 evrov dohodka. Večina od teh petnajstih elitnih Slovencev, ki so imeli v letu 2007 med 790.000 in 6,4 milijona evrov dohodka, se ukvarja s finančnimi storitvami, prometom ali gradbeništvom. Med njimi je bil tudi tak, ki je prejel 861 tisoč evrov nagrade, s čimer se je močno približal nagradi bivšega predsednika uprave Nove ljubljanske banke, ki je letos dobil milijon dolarjev nagrade.

Iz Kanade v ZDA obvezno s potnimi listi

Od letošnjega 1. junija naprej bodo morali Kanadčani, ki potujejo z avtomobili v ZDA, imeti potni list ali poseben dokument, ki ga morajo poprej potrditi ZDA. Nasploh je na mejnih prehodih poostren tudi neviden nadzor. Pred mejo so nameščene kamere, ki fotografirajo registrsko tablico, potem posebna naprava skenira avto za morebitne identifikacijske karte z radijsko frekvenco in če je v avtu voziško dovoljenje z biometričnimi podatki, naprava odčita kodo, tako da

ima carinik na računalniškem programu vse podatke, posebna kamera pa potem fotografira voznikov obraz. Nekatero province (Britanska Kolumbija, Manitoba in Quebec) so že uvedle nova voziška dovoljenja z biometrično kodo, v Ontariu pa tudi že sprejemajo prošnje za tak dokument.

ZDA ne bodo zgradile fizične ograje na meji kot z Mehiko, vendar je meja elektronsko zavarovana, v prihodnjem letu pa bodo povečali tudi število mejnih nadzornikov od sedanjih 340 na 2000.

Novice

Slovenija predseduje Svetu Evrope - Od 12. maja do 18. novembra letos bo Republika Slovenija predsedovala Svetu Evrope. Svet Evrope je najstarejša meddržavna organizacija v Evropi, ustanovljena leta 1949, da bi branila in pospeševala demokracijo, človeške pravice in spoštovanje mednarodnih konvencij. Organizacija obstaja neodvisno od Evropske skupnosti in vključuje 47 članic. Še posebna čast za Slovence je, da predseduje tej organizaciji v času njene 60-letnice.

IX. Vseslovensko srečanje v Državnem zboru - Komisija Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu bo 2. julija 2009 v veliki dvorani Državnega zbora organizirala IX. Vseslovensko srečanje pod naslovom (Pre)živeti integracijo in asimilacijo. Na tem 8-urnem srečanju želijo osvetliti oba procesa: integracijo kot proces vključevanja v družbo novega okolja, ki dopušča ohranjanje slovenske kulture, in asimilacijo, ki ne dopušča prakticanja in razvoja slovenske kulture v drugi državi.

Kongres SDS - Na Kongresu SDS, največje opozicijske stranke v Sloveniji, so sprejeli sklep, da bo stranko še naprej vodil Janez Janša. Janša je na kongresu napovedal, da je po osemnajstih letih potrebno spremeniti ustavo. Predlagal je temeljito reformo sodstva, zaščito referendumске odločitve ljudstva, krajši postopek oblikovanja vlade, enostavnejši razpis predčasnih volitev in z ustavnim rokom določeno decentralizacijo

države. Predlagal je tudi obvezno srednjo šolo in uvedbo prepovedi povečevanja totalitarnih režimov. Predlagal je tudi, da bi ustavni člen, ki zagotavlja svobodo izražanja dopolnili s prepovedjo medijskih monopolov.

Kongres SLS - Konec maja je imela kongres tudi Slovenska ljudska stranka. Za novega predsednika stranke je bil izvoljen Radovan Žerjav, nekdanji prometni minister, v upanju, da mu bo uspelo okrepiti stranko, ki je padla tako nizko, da se na zadnjih volitvah ni več uvrstila v parlament. Za povrnitev nekdanje moči pa se bo Žerjav moral boriti z Janezom Janšo, predsednikom SDS, ki je zasedel ves prostor na politični desnici. Novi predsednik Slovenske ljudske stranke je v svojem govoru na kongresu poudaril, da krščanske vrednote ne morejo biti privilegij za nabiranje glasov volivcev in poudaril, da bodo v lastni stranki tajkune izključili, če ugotovijo, da obstajajo in da so si premoženje na sporen način pridobili.

200-letnica Ilirskih provinc - Meseca maja so se v Sloveniji spominjali 200-letnice Ilirskih provinc. Ozemlje Slovenije je namreč leta 1809 zavzel Napoleon in tako je bilo do leta 1013 pod francosko oblastjo. Čeprav je to obdobje pomenilo okupacijo, je v slovenski prostor vneslo tudi nekaj novosti, ki so pozitivno vplivale na razvoj in ohranjanje slovenstva. Med temi so bile odprava fevdalizma, enakost pred zakonom, uvedba slovenskega jezika v šolah in

ustanovitev prve slovenske univerze v Ljubljani. Na zasedenem območju, ki je obsegalo Kranjsko, zahodno Koroško, Hrvaško južno od Save, Dubrovnik, Dalmacijo in Boko Kotorsko, je Napoleon ustanovil državno tvorbo Ilirske province, katerih prestolnica je postala Ljubljana. Ime je dobila po Ilirih, ki so bili v antičnem času naseljeni po Balkanskem polotoku.

Tujci kupujejo nepremičnine v Sloveniji

- Od vstopa Slovenije v EU pa do marca letos so tujci kupili v Sloveniji 3.060 individualnih objektov. Največ kupcev (1.135) je iz Velike Britanije, sledita Italija (815), Avstrija (332), Nemčija (266), Irska (91), Francija (66), Danska, Nizozemska, Švedska, Belgija in Madžarska. Od nečlanic EU največ nepremičnin v Sloveniji kupujejo Američani, Hrvati, Švicarji, Avstralci in Kanadčani. Največje zanimanje je za nepremičnine na Obali in na Krasu, pa v severnem delu Gorenjske in Posočja. Na Goričkem, kjer so cene nižje, največ kupujejo Angleži in Avstrijci, še zlasti stare kmečke hiše, ki jih uporabljajo za vikende.

Bolniški staleži v Sloveniji – Slovenija sodi v sam vrh Evropske skupnosti. Slovenski delavec je povprečno odsoten od dela mesec dni na leto. Med državami ES ima Slovenija največ dni odsotnosti iz zdravstvenih razlogov. Najpogostejši vzroki bolniške odsotnosti so bolezni mišično-kostnega sistema, poškodbe in zastrupitve zunaj dela in kronične bolezni srca in ožilja. Vsak dan je na bolniški okrog 40.000 Slovencev. Višina nadomestila za čas bolniške je v Sloveniji

80-odstotna, čakalnih dni ni, pa tudi ne omejitve trajanja bolniškega staleža.

Pomembna arheološka najdba v Kranju

- V Kranju so arheologi naleteli na izjemno najdbo - štiri zlate grobove med enainštiridesetimi grobovi, ki so jih odkrili v štiridesetih dneh. Te grobove so raziskovalci leta 1905 zgrešili. Ko bo izkopavanje končano, bo tam registriranih nad tisoč grobov, med njimi več kot 30 zlatih.

Golf v Sloveniji

- Golf postaja vse bolj popularen šport v Sloveniji. Na razpolago je dvanajst igrišč, z golfom pa se v Sloveniji ukvarja skoraj šest tisoč igralcev. Čeprav je finančno dostopnejši, kot je bil nekoč, je golf v Sloveniji še vedno elitni šport.

Medvedi postajajo nadloga

- Rjavi medvedi so postali v Sloveniji že prava nadloga. Divji medved je zalezal celo na ljubljanski Rožnik, v Novi vasi na Blokah pa so se medvedi že tako udomačili, da se čez dan sprehajajo po cesti, zvečer pa prevračajo smetnjake in si iščejo hrano.

Maturantska parada

- Letos so že deveto leto zapovrstjo v Ljubljani organizirali maturantsko paradu. Na Slovenski cesti v Ljubljani je 15. maja ob 12. uri hkrati zaplesalo četvorko 6.088 plesalk in plesalcev. Ulice vseh sodelujočih slovenskih in evropskih mest pa je po neuradnih podatkih napolnilo 26.722 udeležencev maturantske parade in na isti čas plesalo četvorko.

Brezplačni prevoz po Ljubljani - V mestnem središču v Ljubljani, ki je že nekaj let zaprto za promet, bo pešcem s problemi pri hoji pomagalo električno vozilo Kavalir, ki ima prostora za pet potnikov in bo potnike brezplačno prevažalo po mestnem jedru. Prvo vozilo je že začelo služiti svojemu namenu.

Oskrbovanje starejših ljudi v Kanadi - Študija, ki jo je izvedla Gabrielle Mason na Carlton Univerzi kaže, da bo v Kanadi kmalu prišlo do resne krize glede oskrbovanja starejših ljudi, če ne bo vlada uvedla pravočasnih ukrepov. Ocenjuje, da bo leta 2015 v Kanadi več ljudi starejših od 65 let

kot otrok do 15 leta starosti. Zaenkrat za večino ostarelih skrbijo njihove družine, toda glede na to, da je vse več takih družin, kjer sta oba zakonca zaposlena, bo oskrba za ostarele v krogu družine vse težja.

Literarna nagrada za Alice Munro - Prestižno mednarodno literarno nagrado Man Booker International Prize je letos dobila 77-letna kanadska pisateljica Alice Munro. To nagrado podeljujejo vsaki dve leti za avtorjevo življenjsko delo. Alice Munro je najbolj znana po svojih novelah. Za svoja dela je prejela že številne nagrade, večkrat tudi kanadsko nagrado generalnega guvernerja.

Vseslovenski kulturni odbor

čestita vsem Slovencem ob
Dnevu državnosti, Slovencem
v Kanadi pa tudi ob
kanadskem državnem prazniku
Canada Day

Mesec romske kulture

V Ljubljani in Mariboru je letos prvič potekal Mesec romske kulture. Namen festivala, ki je bil od 2. do 22. aprila, je bil afirmirati in opomniti na eno najbolj marginaliziranih in diskriminiranih kultur v Evropi, saj se o Romih še danes ne ve dovolj. Veliko prireditev po vsej Sloveniji je bilo v začetku aprila, ko so 8. aprila Romi po vsem svetu praznovali svoj dan. Na ta dan leta 1971 je bil v Londonu prvi svetovni kongres Romov, na katerem so sprejeli določene

sklepe glede prihodnosti Romov ter njihove kulture in dediščine. Takrat so se Romi v svetovnem merilu organizirali, sprejeli svojo ustavo, himno in

določili uradni naziv ljudstva, to je Romi. Po besedah predsednika Zveze Romov in Sveta romske skupnosti Slovenije je poleg Slovenije zelo malo držav, ki bi imele zakonsko urejen položaj romske skupnosti, da pa je v praksi malo uresničenega, poleg tega pa se tudi predstavniki Romov premalo zavedajo danih zakonitih možnosti, ki bi jih lahko izkoristili za izboljšanje svojega položaja. V Sloveniji je še vedno pereč problem izobraževanje Romov in

položaj romskih žensk. Po uradnih podatkih živi v Sloveniji nekaj manj kot 10.000 Romov, največ v Prekmurju, na Dolenjskem in v Beli krajini.

Prvič so se resneje organizirali leta 1995, ko so ustanovili Zvezo romskih društev. Beseda Rom pomeni človek, Roma pa ljudje ali ljudstvo. V primerjavi z narodnimi manjšinami Romi nimajo svoje matične države, temveč so potomci nomadskega ljudstva, ki je iz Indije prišlo v Evropo že pred 14. stoletjem. Romi so naseljeni skoraj po vseh evropskih državah.

Slovenian Traditional Costuming

‘What is folklore’ can be partly answered through the question of what people wore. This visual aspect of traditional folklore is the use of traditional costuming now used for folklore presentations, as well as church and club celebrations. As most Slovenians can picture what they believe is a unifying ‘Slovenian costume’, many variations of traditional garb have existed, were forgotten, and for the most part, have now been resurrected by word of mouth through the various research and works of dr. Marija Makarovič, Ljuba Vrtovec-Pribac, Jana Dolenc and Bojan Knific (to name a few).

What we know as Slovenian costuming (ljudske noše) is the representation of what people wore at various times of the year: everyday wear (vsakdanja noša), for festivities [praznična noša] or for weddings (poročna noša). There were various pieces and elements that were worn depending

on the season, the work being done, or the type of festivity that was being celebrated. There is also a distinction between village wear versus town wear, primarily through patterning and materials. Social classes could definitely be seen in what was worn and how. All in all though, France Prešeren wrote that the strength of the Slovenian cultural identity can be measured through the wearing of the common head kerchief by Slovenian woman.

On the most part, all Slovenian costuming types can be divided into three major categories: Mediterranean, Panonian and Alpine. All these have variations amongst them and are unique to each other through their pattern of construction, materials, colours and additional pieces. For this reason, a series of articles will feature some of the broader areas of Slovenia: Slovenska Istra and Primorje, Bela krajina,

Prekmurje and East Štajerska, Central Slovenia and finally the Alpine variations of Gorenjska. I do realize that more do exist that are unique, but for this series, only these will be discussed.

David Antolin
svetovalec za slovensko
folkloro v Kanadi in ZDA
email: slovfolk@yahoo.ca

Folklorna skupina Soča

The Pipe Club - Klub Pipa

Dr. Ludvik Prevec

In 1918 following the First World War, Slovenia was severed from Austria and joined with its southern Slav neighbours, Croatia and Serbia, to eventually become the country of Yugoslavia. In the dozen or so years following the war, economic hardships forced numerous Slovenes to seek their futures in North America. Coming from a region that depended mainly on agriculture and forest for survival, very few of these newcomers thought they would end up as miners. When the stock-market crash of 1929 and subsequent Great Depression left only the mines of Northern Ontario as prospective employers, other plans were put on hold and the immigrants adjusted to their new careers. Timmins, Kirkland Lake and the Noranda area became the focal points for migration, news of jobs spreading by word-of-mouth. The men generally came first, followed by their wives or fiancées once a job had been secured. By the early 1930's over one hundred Slovenes had found their way to each of these communities.

As a means of social interaction the Slovene miners in Kirkland Lake formed a 'Pipe Club'. Each member, whether he smoked or not, was required to wear a pipe in his jacket pocket on meeting day -failure to do so invoked a ten cent fine. On Feb. 12, 1933, recognizing the need for mutual support during times when wages were lost as a result of accident, sickness or even death, the Pipe Club evolved into the Slovene-Canadian Mutual Benefit Society with more formal bylaws, membership fees

and 91 founding members. The accumulated fees provided a kitty from which minimal but essential benefits could be paid to sick or injured workers during their unemployed period or from which some assistance for funeral expenses was available upon the death of a miner. The dubious distinction of being the first to have their funeral expenses paid from the newly instituted fund went to Frank Tomc (37 years old) who was killed at the Teck Hughes Mine on Christmas eve, 1933 and, barely a month later (Jan. 26, 1934) to Joseph Golob (34 years old) killed at the same mine.

By 1940, news of the society had spread to other Slovene communities and chapters similar to that in Kirkland Lake wanted to be formed. As a result, the first convention of the Society was held in Kirkland Lake in 1940 and this established the Bled Mutual Benefit Society as the governing organization with sections in various communities. The name Bled was chosen for this Slovenian group almost certainly because Lake Bled is known throughout Slovenia as one of the truly beautiful sites in the Julian Alps. The founding chapter in Kirkland Lake was given the designation 'Section 1- Bled' and other chapters were given numbers in succession and a name chosen from some Slovenian locale. In the next three or four years, before the end of World War II, chapters had formed in other towns including Timmins, Val d'Or, Noranda, Malartic, Vancouver, Port Arthur, Toronto, St. Catharines and Hamilton so that by 1945, there were 15 new sections with

some 500 members. Unfortunately perhaps, one of these new sections was formed in Kirkland Lake, the result almost certainly of some need to resolve conflict in the original group. At its zenith in the early 1960s the Society had close to 1000 members.

The Society sponsored choirs, both children and adult, and funded cultural events and exchanges between towns. Beginning in the 1940's, as mining jobs began to diminish and the miners had accumulated sufficient capital to think of other futures, many Slovenes from Timmins and Kirkland

Lake bought small fruit farms in the Niagara Peninsula or took factory jobs in Hamilton and Toronto. With a continual shift in population from the mining communities to the agricultural/industrial areas of the south the head office of the Society was moved from Kirkland Lake to Hamilton in 1987. The Society also purchased property in Beamsville where the social centre and Bled Hall are currently located. In 2003, the 70 anniversary of its founding, it was decided that a statue of a hard-rock miner and a picture of the delegates at the 1940 convention would be a fitting tribute to the origins of the Bled Mutual Benefit Society. Now as you drive along the Queen Elizabeth Highway near Beamsville, the sign to Bled Hall is readily visible and a short excursion off the highway will take you to this little tribute to northeast Ontario.

As a post-script to this story, a small group of 10 to 20 of us, all descendants of Slovene miners who had once worked in the Timmins and Kirkland Lake areas, and who now live in and around the golden horseshoe of southern Ontario, meet once a month to exchange stories, remember old friends and old times and to have a luncheon together. The spirit of the Pipe Club still exists!

Austria to Arizona, with a Few Stops in Between

Dr. Anne Urbančič

Dr. Niko Kramolc

The bright Arizona sky hovers over a lush spring landscape; the picture perfect scene boasts hues of azure and robin's egg and cornflower and periwinkle.

The air, still and clear, hangs suspended, warm but welcoming. There are mountain peaks in the distance. Dr. Nicholas (Niko) Kramolc enthusiastically describes the landscape to me over the telephone. He has just returned from his regular tennis game, and has settled into a comfortable chair for our long-distance conversation. Dr. Kramolc feels at home in Arizona now, but for many years he worked and lived in Toronto, where he had arrived, like so many Slovenians, after a circuitous journey that began in Slovenia, and continued through Austria and then various parts of Canada. He has never regretted a single day of this life adventure, but plainly, he loves Arizona and has enjoyed the years spent there.

Kramolc landed in Canada more than sixty years ago, in the summer of 1948, after a horrible journey by ship from Brenehamn. He had studied medicine at the university in Graz, Austria in the midst of all its postwar upheavals and hardships. At the camps, many of his co-nationals acted

in open hostility towards him; he knew then that returning home to Slovenia was not an option for him, nor was staying in Austria. He wanted to immigrate to the United States, but could find no one to sponsor him. On the other hand, Canada seemed to offer fresh possibilities. The mere newness of the country fascinated him; he felt he would find a unique culture and a different way of thinking.

When he arrived in Halifax, he knew he had left all the vestiges of his previous life behind. He looked ahead eagerly to the unknown opportunities, never back in wistful wonder about what used to be or what could have been. "Accept it" became his motto. Once processed through the bureaucratic formalities at Pier 21 in Halifax, Kramolc took the first available train to Montreal. He was alone, with a one-year employment contract for the Canadian Pacific Railway. From Montreal he headed for Winnipeg, where the CPR sent him to Eaton's department store to buy clothing and supplies for his job. These items, of course, were to be paid with future earnings. Kramolc became a member of the Saskatchewan "extra gang", labourers, who repaired and changed train tracks, ties, spikes and switches. They worked outside; they slept and ate on the railway cars, moving from place to place to do their job. The extra gang made its way to Alberta, railway tie by railway tie. He worked hard. He earned ten dollars for a ten hour day, six days a week. One dollar was subtracted daily for his

meals. Sunday, his free day, gave him an opportunity to rest and to familiarize himself with his surroundings. He wandered through the small towns, just settlements really, scattered through the vast roughness of an untamed land. They seemed like little clusters of civilization sprung out of almost nowhere, with their minimal services and ubiquitous beer halls. He did not speak English during these months in the Canadian West, so he communicated through an invented amalgam of Slovenian and Ukrainian, which thankfully his Ukrainian foremen understood.

What impressed Kramolc most during this time were the fickle Chinooks. In a matter of a few hours, these warm winter winds from the Pacific Ocean can raise the Alberta temperatures from a frigid below zero chill to a balmy 20 degrees above zero. Folklore has it that some years before, a man who wanted to go to church to pray in the winter, had to tie his horse to the church steeple because of the deep snow covering the land. The little church, of course, was completely buried under the heavy whiteness, so he dug a tunnel to reach it. While he prayed, the Chinooks began to blow and all the snow melted. When he finished praying, the man was actually able to leave through the main doors of the church; snow no longer blanketed the ground, and tufts of gray-green winter grass poked through the

*L to R, the Kramolc brothers,
Theodore and Nicholas
in August 1944.*

wet mud. And, high above him, the man spied his horse patiently waiting for him on the church roof, still tied to the steeple.

The warmth of the Chinooks does not last long. Winter soon returns. The heavy snow and the frigid cold hindered railway work. As a result, in the depth of the winter of 1948, Kramolc was sent to Ontario where he became a lumberjack.

He was, according to his recollections, a very poor lumberjack. His boss, who knew that Kramolc had some medical training, sent him to work in Nipigon at the 24-bed hospital for the remainder of his contract.

With his contract over, Kramolc departed for Toronto to join his brother. He took courses to improve his mastery of the English language. He found work at the Wellesley Hospital. Although one of the few non Anglo-Canadians there, he felt he truly belonged. He decided to continue his studies in the pre-meds program at the University of Toronto. He remembers proudly achieving a perfect 100% grade in his German language course. He then applied to study medicine, knowing that Canadian medical schools accepted almost no foreigners. That year, only 125 students in total were selected for admission to the University of Toronto's Faculty of Medicine. Only two were not Canadian or British born. One was Kramolc, or as his dean called him, Kramlock. As a young student and intern, he

faced other challenges, including financial. For example, by this time he had married Joan, a young nurse who was studying to be a nurse practitioner, so the young couple lived on her scholarship funds. Regularly, after his hospital shift ended, he headed for the Brewer's Retail Warehouse where he put in extra hours, especially on Saturday afternoons, and on holidays. He worked diligently, and by the time he was able to leave the extra job, his supervisors had assigned him to be in charge of deliveries to Toronto hotels and pubs.

When the long years of study were over, Kramolc opened a medical office, first in Scarborough, then in the Don Mills area. He was also on staff at the North York General Hospital, a teaching hospital. The hours were long, but he loved being a doctor. He remains proud that in his obstetrical duties he delivered two generations of babies; many of his patients were the children and grandchildren of his early patients. He laughs as he remembers that the Physicians and Surgeons Insurance program paid him \$35.00 for each baby he delivered, and a mere \$2.70 for prenatal and postnatal care for each patient. If he made housecalls, he received seven cents for each one.

In time, Kramolc became Chief of Medical Staff at the North York General, as well as a member of its Board of Governors. He was also a member of the Board of Directors of the Ontario Chapter of the College of Family Physicians in Canada. While his work involved long hours and continued care and attention, he and Joan

nonetheless found time to travel together with their two children, not only in Canada but abroad as well. Toronto was home until 1977 when they decided to move to Phoenix, Arizona. With his wife's help, Dr. Kramolc set up a successful family practice there where he ministered to his patients for over twenty years. He has been in very active retirement for ten years, thoroughly enjoying the breathtaking Arizona landscape.

Perhaps your family too has a similar story about arriving in Canada. The **Canadian Slovenian Historical Society** gives all Canadian Slovenians an opportunity to cherish their stories forever. You can help carry on the important work of the CSHS volunteers by becoming a member or by donating documents and artefacts of your own or your family's immigration history to the Archives. We are members of the Archives Association of Ontario (AAO) and of the Canadian Oral History Association (COHA) Look for us at community events. *Our Kdo Smo?* Program looks to identify Canadian Slovenians in numerous group pictures. Our *Povejte Nam Kaj* Program tapes the stories of arrival in Canada. For more information about joining our volunteers, or to donate articles/documents to the archives, contact the CSHS at:

Canadian Slovenian Historical Society
c/o Dom Lipa, 52 Neilson Dr.
Etobicoke ONT M9C 1V7
or by email: cshs@look.ca
Or email the archivist/librarian,
Frank Majzelj fmajzelj@cogeco.ca

Spored prireditev Od 28. junija do 30. avgusta 2009

Datum	Prireditelj	Kraj	Prireditev	Tel. številka
Junij 28	Slovenski park	Hwy. 6	Slovenski dan	519-934-2557
Julij 1	Zvon	Windsor	Koncert s kosilom	905-274-6391
4	Simon Gregorčič	Hwy. 9	Poletni večer	416-689-9643
5	Slovenska skupnost	Bolton	50. Slovenski dan	905-629-7614
5	Slovenski dom	Bolton	Cultural Exhibit	905-669-2365
5	Zgodovinsko društvo	Bolton	Razstava slik	905-664-5240
5	Lipa park	Hwy. 6	Ontario Sausage Festival	905-934-2557
11	Slovensko letovišče	Bolton	Youth Volleyball	905-274-7764
12	Večerni zvon	Hwy. 9	Tombola	905-625-5485
12	Triglav	London	Spomladanski banket	519-461-0653
12	Slovensko letovišče	Bolton	Table Tennis	905-629-7614
18	Slovensko letovišče	Bolton	T-ball	416-488-6489
18	VSKO	Hwy. 6	Radijski piknik-Helena Blagne	905-286-0979
18	Zvon	Windsor	Piknik	905-274-6391
19	Slovenian Hunters & Anglers	Alliston	Piknik-Helena Blagne	705-435-7130
19	Slovensko letovišče	Bolton	Softball	905-274-1771
25	Slovensko letovišče	Bolton	High School Softball	905-279-6064
26	Slovensko letovišče	Bolton	High School Softball	905-279-6064
26	Bled	Beamsville	Piknik-Helena Blagne	905-563-1500
26	Holiday Gardens	Pickering	Piknik	416-431-9109
Avgust 1	Slovenski park	Hwy. 6	Nogometni turnir	905-934-2557
1	Slovensko letovišče	Bolton	Poletni večer	905-2385710
1-2	Slovensko letovišče	Bolton	Adult Baseball - Chicago	905-274-4563
2	Triglav	London	Civic Bowling Tournament	519-461-0653
2	Slovenski park	Hwy. 6	Piknik	905-934-2557
8	Slovensko letovišče	Bolton	Čevapčiči night	905-629-7614
8	Slovensko letovišče	Bolton	High School Volleyball	905-897-8711
9	Slovensko letovišče	Bolton	Squirt 6-9, Intermediate 10-12	905-306-9329
9	Lipa Park	St. Catharines	Music in the Park Festival	905-685-8103
15-16	Slovensko letovišče	Bolton	Soccer Tournament - Peewee	905-949-9668
16	Večerni zvon	Hwy. 9	Proščenje	905-625-5485
16	Bled	Beamsville	Piknik	905-563-1500
16	Holiday Gardens	Pickering	Piknik	416-431-9109
16	Zvon	Windsor	Piknik	905-274-6391
23	Triglav	London	50. obletnica društva	519-461-0653
26	Simon Gregorčič	Hwy. 9	Družinsko taborenje	416-689-9643
29	Slovensko letovišče	Bolton	Bocci Tournament 18+	416-248-1637
30	Holiday Gardens	Pickering	Članski piknik	416-431-9109
30	Lipa park	St. Catherines	Oktoberfest Festival	905-934-2557

ARE YOU FINANCIALLY STRESSED??

DEVELOP A GAME PLAN FOR SUCCESS AT KREK SLOVENIAN CREDIT UNION WITH A...

 FREE FINANCIAL CHECKUP

WE FOCUS ON:

1. Your priorities & goals
2. Cash flow & current financial situation
3. Solutions

CALL OR VISIT US FOR DETAILS!

HEAD OFFICE

747 Browns Line,
Etobicoke, Ontario M8W 3V7
Tel.: (416) 252-6527
Fax: (416) 252-2092

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

BRANCH OFFICE

611 Manning Avenue, Suite 100,
Toronto, Ontario M6G 2W1
Tel.: (416) 532-4746
Fax: (416) 532-5134

YOUR FOUNDATION FOR FINANCIAL GROWTH

www.krek.ca

Slovenia
Credit Union

www.sloveniaku.ca

student \$aver

- free internet banking*
- no charge Interac MemberCard*
- no fee chequing*
- student MasterCard*
- free first book of cheques*
- \$500 line of credit*
- prime rate* student loans*

Become a member today!

*based on SCU prime rate

Main Office

725 Brown's Line
Toronto, ON M8W 3V7
Tel: 416-255-1742

Manning

611 Manning Ave.
Toronto, ON M6G 2V9
Tel: 416-531-8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton, ON L8E 3N6
Tel: 905-578-7511

Toll Free 1-888-SCU-1742